

GRIMSTAD KOMMUNE

SAKSFREMSTILLING

Styre, utvalg, komite m.m.	Møtedato	Saknr.
Plan- og økonomiutvalget	02.12.09	097/09
Kommunestyret	17.12.09	108/09

Avgjøres av: Kommunestyret	Sektor: Plan- og utviklingsavdelingen	Arkivsaknr:	Arkivkode:
	Saksbeh.: Jon Eiklund	2009000797	K1-145

BUDSJETT 2010 / HANDLINGSPROGRAM 2010-2013

Sammendrag:

Rådmannens forslag til budsjett 2010 og handlingsprogram 2010–2013 av 9. nov 2009 er på vanlig måte sendt på høring til faste råd og utvalg, ansattes organisasjoner mv. Høringsuttalelsene ettersendes til behandlingen i plan- og økonomiutvalget og kommunestyret.

Det er plan- og økonomiutvalget (formannskapet) som innstiller i budsjettsaken til kommunestyret. Samtlige forslag som er fremmet og stemt over i plan- og økonomiutvalget (både flertall- og mindretallsforslag), skal legges ut til offentlig ettersyn i minst 14 dager før behandlingen i kommunestyret.

Dokumentliste:

- Rådmannens forslag (med vedlegg) til budsjett 2010 og handlingsprogram 2010–2013 (*kommunens hjemmesider*)
<http://www.grimstad.kommune.no/document.aspx?uid=3427&title=Budsjett+2010+og+Handlingsprogram+2010-2013&maintitle=>
- Innkomne høringsuttalelser til rådmannens forslag (*ettersendes*)

Fakta:

Rådmannens forslag til budsjett 2010 og handlingsprogram 2010–2013 av 9. nov 2009 er på vanlig måte sendt på høring til sektorutvalg, andre kommunale råd og utvalg, Kirkelig fellesråd, ansattes organisasjoner, kommunalt foreldreutvalg, samarbeidsutvalgene ved kommunale skoler og barnehager mv. Høringsuttalelsene ettersendes til behandlingen i plan- og økonomiutvalget og kommunestyret.

Rådmannen har i sine presentasjoner trukket fram følgende hovedpunkter i budsjettforslaget:

- Grimstad har store utfordringer! Gjensidig respekt og tillit er en forutsetning for videre utvikling.
- Inntektsveksten er ikke tilstrekkelig til å dekke kommunens utgiftsbehov. Samlet foreslås det innsparinger i driften på drøye 20 mill kr i 2010 (24,5 mill kr i perioden).
- En lavinntektskommune som Grimstad må utnytte eget inntekspotensiale. Det foreslås derfor en sterk økning i eiendomsskatten.

- Store investeringer foreslås innen skole (Fevik og Landvik skoler) og innen helse/sosial (Landviktun og boliger for PU/multifunksjonshemmede/ungdom).

Det er plan- og økonomiutvalget (formannskapet) som innstiller i budsjettsaken til kommunestyret. Samtlige forslag som er fremmet og stemt over i plan- og økonomiutvalget (både flertall- og mindretallsforslag), skal legges ut til offentlig ettersyn i minst 14 dager før behandlingen i kommunestyret.

Vurdering:

Rådmannens vurderinger av den økonomiske situasjonen og forslag til økonomiske rammer for 2010-2013 framgår av budsjettokumentene. Det tas forbehold om endringer i budsjettforslaget fram til kommunestyrets behandling dersom høringsuttalelsene eller andre nye opplysninger skulle tilsi dette.

FORSLAG TIL VEDTAK:

1. SKATTØRE 2010

Kommunestyret vedtar maksimalt skattøre (Stortingets vedtak i desember 2009).

2. EIENDOMSSKATT 2010

- Kommunestyret vedtar å sette skattesatsen for eiendomsskatt til:
 - 6‰ for boliger og fritidseiendommer av takstverdien i 2010.
 - 7‰ for verker og bruk og næringseiendommer av takstverdien i 2010.
- Kommunestyret vedtar at grunnlaget for beregning av eiendomsskatten settes til 60% av takstverdien for den enkelte eiendom.

3. INNDEKKING AV MERFORBRUK I REGNSKAP 2008

- Kommunestyret vedtar følgende plan for inndekking av merforbruk - kr. 27.402.651,05 (eksklusive VARF) - i regnskap 2008:
 - Kr. 12.000.000,00 dekkes av disposisjonsfond i 2009
 - Kr. 5.517.000,00 dekkes i budsjett 2011
 - Kr. 9.885.651,05 dekkes i budsjett 2012

Dersom kommunens regnskapsresultater for årene 2009-2012 åpner for inndekking av merforbruket raskere enn ovennevnte plan, skal rådmannen prioritere en slik inndekking og fremme sak til kommunestyret.
- Kommunestyret vedtar følgende plan for inndekking av merforbruk – kr. 12.257.318,95 i VARF – i regnskap 2008:
 - I henhold til egen sak tidligere behandlet av kommunestyret (K-sak 059/09), dekkes merforbruket inn innen utgangen av 2010. Merforbruket dekkes inn gjennom endring/økning av kommunale avgifter og det vises til punktene 4. a) til og med 4. g) nedenfor. I tillegg endringer i kommunale avgifter gjort gjeldende for 2009 beskrevet i K-sak 059/09.

4. BETALING FOR KJØP AV KOMMUNALE VARER OG TJENESTER FRA 1. JANUAR 2010

- Prisen for kjøp av kommunale varer og tjenester i 2010 øker med 2,4% dersom annet ikke framkommer av budsjettforslaget.
- Gebyr for vann økes med 52 %.
- Gebyr for avløp økes med 35 %.

- d) Tilknytningsavgiften for vann og avløp endres ikke.
- e) Renovasjonsavgiften økes med 25%.
- f) Avgiften for slamreovering (tømming av septiktanker og behandling av septikslam) økes med 10%.
- g) Feieravgiften reduseres med 40% .
- h) Maksimalpris for foreldrebetaling i kommunale og private barnehageplasser fastsettes i forhold til statens regelverk for maksimalpriser. Betalingssatsene i 2010 blir som i 2009 og iht. tabell side 19 i budsjettforslaget.
- i) Foreldrebetaling SFO:
 - Satsen for korttid/halvdagsplass økes fra kr. 1.239,- til kr. 1.269,- pr. mnd. Oppholdstiden for korttid/halvdagsplass gjelder for 0 – 11 timer pr. uke. Betalingen følger skoleåret, dvs. for 10 mnd. pr. år
 - Satsen for heltid/heldagsplass økes fra kr. 1.862,- til kr. 2.050,- pr. mnd. Oppholdstiden for heltid/heldagsplass gjelder for 12 timer eller mer pr. uke. Betalingen følger skoleåret, dvs. for 10 mnd. pr. år
- j) Husleie i kommunale boliger. For eksisterende leieavtaler økes husleien i samsvar med konsumprisindeksen, jfr. husleieloven. For nye leieavtaler iht. satsreglement.
- k) Festeavgiften pr. gravsted for kirkegårdene økes fra kr 125,- til kr 150,- pr år.

5. INVESTERINGER I 2010 SOM DET DELEGERES TIL TEKNISK UTVALG Å VIDEREFORDELE PÅ PROSJEKT

- a) Det bevilges 1,4 mill kr til sanitærbygg 1000-års stedet.
- b) Det bevilges 1,0 mill kr til sanitærbygg friområde ”Store-Groos”.
- c) Det bevilges 1,0 mill kr til opprusting kommunale lekeplasser.
- d) Det bevilges 10,45 mill kr til handlingsprogram for vann.
- e) Det bevilges 7,25 mill kr til handlingsprogram for avløp.

6. INVESTERINGER I 2010 SOM DET DELEGERES TIL RÅDMANNEN Å VIDEREFORDELE PÅ PROSJEKT

- a) Det bevilges 1,65 mill kr til egenkapitalinnskudd KLP.
- b) Det bevilges 6,25 mill kr til Landviktun - 16 omsorgsboliger.
- c) Det bevilges 14,0 mill kr til 6 nye omsorgsboliger PU/multifunksjonshemmede v/Landviktun.
- d) Det bevilges 5,5 mill kr til 3 nye tilrettelagte ungdomsboliger Myråsen.
- e) Det bevilges 19,0 mill kr til utendørs idrettsanlegg – Levermyr – garderobe m.m.
- f) Det bevilges 20,0 mill kr til økt skolekapasitet ny Fevik skole.
- g) Det bevilges 20,0 mill kr til økt skolekapasitet Landvik.
- h) Det bevilges 2,5 mill kr til delvis opprusting/rehab. Fjære barnetrinn.
- i) Det bevilges 5,45 mill kr til opprusting/rehab. nåværende bibliotek.
- j) Det bevilges 3,0 mill kr til opprusting/rehab. kulturhuset
- k) Det bevilges 13,0 mill kr til opprusting/rehab. Langemyr skole under forutsetning av at de øvrige eierkommunene deltar med sin forholdsmessige andel.
- l) Det bevilges 10,0 mill kr til kjøp av tidligere Frivoll videregående skole. Forslag til kjøpsavtale skal til behandling i kommunestyret før avtalen er endelig forpliktende fra Grimstad kommune som kjøper.
- m) Det bevilges 3,0 mill kr til kirkeorgel – Landvik og Fjære.
- n) Det bevilges 0,5 mill kr til handlingsprogram kirkebygg og kirkegårder.

7. FINANSIERING AV INVESTERINGER

Investeringsprogram i henhold til pkt 5 og 6 finansieres med lån, egenkapital og tilskudd i samsvar med budsjettforslaget.

8. STARTLÅN I HUSBANKEN I 2010

Det tas opp inntil 20 mill kr i startlån i Husbanken til videre utlån til enkeltpersoner.

9. ÅRSBUDSJETT 2010

Kommunestyret vedtar årsbudsjett 2010 som foreslått av rådmannen i budsjettforslag av 09.11.09, med de endringer som framkommer under kommunestyrets behandling.

10. HANDLINGSPROGRAM 2010 – 2013

Kommunestyret vedtar Handlingsprogram 2010-2013 som foreslått av rådmannen i budsjettforslag av 09.11.09, med de endringer som framkommer under kommunestyrets behandling. Handlingsprogrammet skal være retningsgivende for planlegging, oppgaver og tjenester i perioden.

11. ENDRINGER I PLAN- OG ØKONOMIUTVALG OG KOMMUNESTYRE

////

PLAN- OG ØKONOMIUTVALGETS BEHANDLING:

Terje Stalleland (FrP) la fram følgende alternative budsjettforslag:

Grimstad Fremskrittspartis endringsforslag:

Grimstad FrP er prinsipiell motstander av eiendomsskatt. Vi ser at den sosialistiske regjeringen over mange år gjør det stadig vanskeligere for vekstkommuner å få gode budsjetter i balanse uten bruk av eiendomsskatt. Vi innser at det kan bli svært vanskelig å fjerne eiendomsskatten helt i kommende handlingsplanperiode. For å klare det trengs det større strukturelle grep som det vil ta noen år og få effekt ut av. Hovedfokuset vårt i årets budsjettforhandling vil være å unngå økning av eiendomsskatten, samt en styrking av de viktigste tjenesteområdene vi mener kommunen må ta ansvar for.

Økte kostnader/reduerte inntekter

Eiendomsskatten

Vårt forslag går ut på å fryse eiendomsskatten på dagens nivå. For å fjerne den helt, trengs større strukturelle grep og/eller en endring av Statens rammeoverføringer til kommunene. Strukturelle grep tar gjerne flere år før de gir full effekt, og vi ser for oss at det treng lang tid på å endre f.eks skolestruktur. Slike endringer må være godt forankret i lokalmiljøene, og må skje med svært stor grad av forutsigbarhet. Men FrP erkjenner at det er store muligheter for innsparinger. Ideen om bruken av Groosevegen 36 til en stor ungdomsskole er fremdeles like god og aktuell. Ikke minst har konsulentrapporter pekt på de økonomiske innsparingsmulighetene. Videre mener vi det også pedagogisk vil bli en meget spennende løsning.

Styrking av undervisningen

I samtlige høringsuttalelser fra FAU-er, lærerkollegier og andre nært knyttet til skolen, pekes det på alvorlige mangler i forhold til lovpålagte oppgaver. Vi kan ikke si akkurat på detaljnivå hvordan en økning av budsjettet skal anvendes, og tror det er smart å bruke 2010 til en grundig analyse før budsjettene økes fra 2011. Vårt budsjettfremlegg innarbeider kr 2.000.000 i økte rammer for sektoren.

Styrking av rusomsorgen

Kommunen må etter vår mening ta et større ansvar for dette området. Vi har så mange ganger blitt fortalt at "systemet" ikke møter behovene til rusavhengige og deres pårørende. Vi mener videre at en styrking av dette arbeidet utelukkende må skje gjennom samarbeid og kjøp av

tjenester fra privat og frivillig sektor. Dette er et så vanskelig arbeid at det trengs mer enn et kommunalt apparat tilgjengelig i kommunens arbeidstid. Aktuelle tilbydere av gode tilbud kan være kirken, Son, gårdsbruk, eller andre som har en 24 timers tilnærming til sitt virke. Det bør gjøres noe mer utredningsarbeid for å finne de smarteste måtene å få til resultater på, og legger derfor inn en økning fra 2011 på kr 2.000.000,-.

Styrking av ungdomsarbeidet

Dette vil være forebyggende i forhold til rusomsorgen, og andre reparasjonspregede tiltak som ofte kommer til en svært høy pris. Også på dette området er det vår overbevisning at pengene vil strekke lenger gjennom bidrag til private og frivillige tilbydere av tjenester og tilbud. For å finne de smarteste løsningene gjøres det litt utredningsarbeid før budsjettene styrkes med kr 2.000.000,- fra 2011.

Styrking av eldreomsorgen

På dette området trengs det et betydelig strategisk utredningsarbeid, som påpekt i RO-rapporten, og gjentatte ganger fra FrP gjennom årene. Uansett, mener vi det vil være uunngåelig med økte budsjetter for dette tjenesteområdet, og legger inn kr 2.000.000,- ekstra fra 2011.

Inndekning

Salg av eiendommer/Ikke kjøp av eiendommer

Vi ønsker ikke å kjøpe Frivoll videregående skole, vi vil selge Fagskolen og en rekke mindre eiendommer som ikke har strategiske formål for kommunens kjernedrift som skal være helse- og omsorg og skole. Målet er en reduksjon av lånebehovet på kr 50 millioner i løpet av handlingsplanperioden.

Avvikling av tomte- og boligfondet, og avvikle all tomteutvikling i kommunal regi

Det kan i løpet av handlingsperioden selges eiendommer for ca 40 millioner, som avhendes undervegs i perioden med ¼ hvert år. Det vil være markedet som skal avgjøre når salgene faktisk finner sted.

Privatisering av barnehager

Gjennom privatisering av barnehager, kan det realiseres salgsverdier av bygningsmasse og tomter. Det vil også redusere kommunens FDV-kostnader og finanskostnader. Videre kan det forsvares en liten reduksjon i stykkprisfinansieringen, slik at vi samlet oppnår en årlig besparelse på kr 12.000.000,-. Dette er godt underbygget i Agdenda-rapporten.

Kulturskolen

Kulturskolen omorganiseres ved at budsjettet overføres skolene, og enhetsleder får ansvaret for tilbudet gjennom sine planer og budsjetter. Det vil gi en mer målrettet styring av tilbud, og muligheter for fremtidig god ressursutnyttelse. Vi legger ikke opp til kutt på området nå, men tror at en slik omorganisering vil sørge for en mye bedre ressursutnyttelse, og mer kundevennlige tjenester ved at elever får opplæring på sin skole mellom skoleslutt og vanlig arbeidstidsavslutning.

Kjøkkentjenesten

Det må startes opp et arbeid med formål å få kjøkkentjenesten i balanse i løpet av handlingsplanperioden. Det er nødvendig med en budsjettomlegging, der "kundene" blir tildelt budsjettmidlene, og kjøkkentjenesten som en kommunal leverandør må legge sitt kostnadsnivå der det oppnås balanse. Vi tror dette er en tjeneste som med fordel kan konkurransesettes for å se om det er mulig å få ned kostnadsnivået. Vi legger opp til en besparelse allerede i 2010. Vi er usikre på hvor stort innsparingspotensialet er, men budsjetterer med en innsparing på kr 1.000.000,- årlig fra 2011.

Et annet viktig poeng for FrP er økt valgfrihet. På våre institusjoner bor det mange mennesker som har måltidene som dagens høydepunkter. Det vil her, som for alle andre, være ulike meninger om hva som er gode måltider og mindre gode måltider. Vi tror på at beboerne på institusjonene, de pårørende, eller institusjonens ledelse er de beste til å beslutte hvilken mat som ønskes.

FrP har ingen grunn til å kritisere kvaliteten på kjøkkentjenestens produksjon, men vi ønsker prinsipielt at den maten som serveres skal bestemmes av kunden og ikke leverandøren.

Administrativ innsparing

Vi mener det fortsatt ikke er tatt ut alle effektiviseringsgevinstene ved IKT-investeringer og ny administrativ struktur. Det er tidligere pekt på store innsparingspotensialer ved investeringene i IKT. Dette potensialet kan vi ikke se er tatt ut i rådmannens budsjettforelegg. Også ute på tjenestoområdene vil det være mulig å ta ut effekter, og totalt sett mener vi det er forsvarlig å kutte kr 4.000.000,- årlig gjennom enkle tilpasninger.

IKT-løsninger på anbud

Etter mange år med påpekninger fra FrP på de svake resultatene fra IKT-Agder og påpekninger av at det finnes mange andre leverandører, ser det ut til at vi kan få et flertall for tenke annerledes. Vi tror det er mulig å spare store summer på ikt-løsninger ved å benytte de frie markedet. Vi kan få bedre og langt billigere løsninger. Vi budsjetterer med en innsparing på kr 1.000.000,- årlig.

Renhold

Vi tror det er mye å hente på konkurranseutsetting av renholdsoppdragene. Det er i dag flere store profesjonelle aktører som leverer svært bra tjenester. Slik arbeidsmarkedet ser ut til å utvikle seg, tror vi det er svært gunstig med en utlysning av disse oppdragene nå. Vi ser for oss at dette krever en del forberedelser, og ikke kan gi effekt før 2011, og legger inn 10 % reduksjon i kostnadene fra 2011 og ut handlingsplanperioden.

Turistkontoret avvikles som kommunal virksomhet

Turistkontoret avvikles, og erstattes med et tilskudd på kr 350.000,- årlig, og lyses ut for ekstern drift. Her kan vi tenke oss at bl.a. Grimstad min by kan være blant aktuelle drivere.

Kultur

Budsjettet reduseres med kr 2.000.000,- fra 2011. 1 million allerede i 2010. Vi ser for oss bemanningsreduksjon på kultursektoren, opphør av avtale om kortfilmfestivalen og avvikling av egenproduserte kulturaktiviteter som de viktigste elementene i besparelsene.

Havn

Skal opphøre som egen virksomhet. Gjestehavn, småbåthavner og annen aktivitet privatiseres så langt som mulig. Eiendommer selges.

OPS

Alle fremtidige investeringer skal i utgangspunktet løses gjennom private investeringer, der kommunen leier arealer.

Agder Teater

Grimstad FrP slutter seg til bekymringene fra Arendal kommune om fremtidig forpliktelse for driften av Agder Teater. Forpliktelsene Agder Teater tar på seg ved etableringen av Kilden i Kristiansand er enorme, og et potensielt tapssluk. Det kan se ut til at det blir betydelige øk-

ninger for kommunen, og vi mener derfor kommunen skal selge seg helt ut av teateret. Vi går nå inn i en hestekur for å bedre økonomien, og derfor må vi selge oss ut.

FORSLAG FRA FRP

**ENDRINGER I FORHOLD TIL RÅDMANNENS
FORSLAG TIL HANDLINGSPROGRAM (1.000 kr)**

Driftsbudsjettet	2010	2011	2012	2013	
Økte utgifter/reduerte inntekter:					
Eiendomsskatten økes ikke	9 650 000	13 650 000	29 050 000	29 050 000	
Styrke undervisning		2 000 000	2 000 000	2 000 000	
Styrke rusomsorgen		2 000 000	2 000 000	2 000 000	
Styrke eldreomsorgen		2 000 000	2 000 000	2 000 000	
Styrke ungdomsarbeidet		2 000 000	2 000 000	2 000 000	
Sum økte utgifter/reduerte inntekter	9 650 000	21 650 000	37 050 000	37 050 000	
Inndekning:					
Kultur (bl.a Kortfilmfestivalen)	-1 000 000	-2 000 000	-2 000 000	-2 000 000	
Turistkontoret avvikles som kommunal virksomhet	-200 000	-850 000	-850 000	-850 000	
Privatisering av barnehager (reduert stykkpris)	-1 000 000	-5 000 000	-12 000 000	-12 000 000	
Administrativ innsparing etter IKT-investeringer	-1 000 000	-4 000 000	-4 000 000	-4 000 000	
Konkurransetsetting/ innsparing (10%) i renhold		-1 200 000	-1 200 000	-1 200 000	
Innsparing i Kjøkkentjenesten	-500 000	-1 000 000	-1 000 000	-1 000 000	
Sparte renter og avdrag (sum 8,5%) pga. reduserte investeringer (halvårseffekt 1. Investeringsår)	-2 000 000	-5 400 000	-8 650 000	-9 800 000	
Reduserte FDV-utgifter Fagskolen og solgte eiendommer	-1 000 000	-1 500 000	-1 500 000	-1 500 000	
IKT-løsninger på anbud/reforhandling av drift		-1 000 000	-1 000 000	-1 000 000	
Kulturskolen omorganiseres	-	-	-	-	
Reduksjon administrasjon (havnearbeid, tomtearbeid, teknisk i forhold til barnehager osv)	-2 000 000	-3 000 000	-3 000 000	-3 000 000	
Selge ut av Agder Teater	-1 000 000	-2 000 000	-2 000 000	-2 000 000	
Ikke retaksering eiendomsskatt		-2 500 000			
Sum inndekning	-9 700 000	-29 450 000	-37 200 000	-38 350 000	
Til disposisjonsfond (-) eller dekkes fra disposisjonsfond(+)	-50 000	-7 800 000	-150 000	-1 300 000	-9 300 000
Investeringsbudsjettet	2010	2011	2012	2013	
Endringer:					
Ikke kjøp av Frivoll videregående	10 000 000				
Salg av Fagskolen	15 000 000				
Salg av tomter (Myråsen, Eide, LIDL etc)	10 000 000	10 000 000	10 000 000	10 000 000	
Salg av andre eiendommer(f.eks Havneeiendommer)		25 000 000			
Sum endringer kommunal andel investeringer	35 000 000	35 000 000	10 000 000	10 000 000	90 000 000

Ordfører Hans Antonsen (V) la fram følgende alternative budsjettforslag på vegne av H, V, KrF og SP:

Forklaring til budsjettforslaget

- 1) **ØKONOMISK HANDLEFRIHET:** Det aller viktigste er å få kommunens økonomi i balanse og gjenopprette kommunens økonomiske handlefrihet. Det betyr at driften må strammes ytterligere inn for å kunne dekke inn resten av 2008-underskuddet i 2010 og 2011. De siste årene i fireårsperioden (som vi har bevilget oss til å dekke inn underskuddet), 2011 og 2012, må brukes til å begynne å bygge opp positive driftsresultater. Samarbeidspartiene legger fram et budsjettopplegg som innfrir dette og som innebærer en forbedring av kommunens økonomi med nærmere 15 millioner kroner samlet for de fire årene 2010-13.
- 2) **ØKT EIENDOMSSKATT NØDVENDIG DE NÆRMESTE ÅRENE:** For å klare dette uten å redusere basistjenester som helse, omsorg og skole til et uforsvarlig nivå, foreslås det økt eiendomsskatt de nærmeste årene. Men deretter er det et mål å redusere bruken av eiendomsskatt igjen. Det er ikke aktuelt å gå opp til 60 mill i eiendomsskatt, slik rådmannen foreslår. I dette budsjettforslaget legges det opp til å ta inn 40 millioner i 2012, deretter reduseres bruken av eiendomsskatt. Samarbeidspartiene har ulike syn på retaksering. Imidlertid legges det ikke opp til mer bruk av eiendomsskatt enn det som kan hentes inn med utgangspunktet i takstene fra 2001 (når bunnfradrag justeres eller tilsvarende tiltak i 2012). Siden retaksering ikke er nødvendig for dette budsjettopplegget, er utgiftene rådmannen foreslår til retaksering i 2011 tatt ut.
- 3) **INGEN NYE TILTAK:** Det viktigste er å få kommunens økonomi i balanse. Derfor foreslår samarbeidspartiene ingen nye tiltak i budsjettet for 2010 eller de og i handlingsprogrammet for 2010-13. En del av de nye tiltakene i rådmannens budsjettframlegg foreslås utsatt eller redusert.
- 4) **NØDVENDIG MED NYE KUTT:** Samarbeidspartiene støtter, i den situasjonen Grimstad kommune er i, samtlige av rådmannens forslag til innsparinger. Etter vår mening er det nødvendig med flere kutt de nærmeste årene for å kunne dekke inn 2008-underskuddet de to neste årene, og ikke skyve dette ut i tid, med den usikkerhet det innebærer. Samarbeidspartiene stiller krav om reduserte kostnader på to av områder der kostnadene har steget spesielt mye de siste årene: Det gjelder barnehagedrift og boveiledertjenesten. Samarbeidspartiene mener også det er nødvendig å redusere kostnadene innenfor renhold, og åpner for å konkurransesette den delen som fortsatt er i kommunal drift. Samarbeidspartiene ønsker å investere i økt skolekapasitet i sentrum/nord-området, men er kritisk til at rådmannen foreslår så rask utbygging av trinn 2 på Landvik og ny flerbrukshall. I vårt forslag reduseres skole- og hallinvesteringer fra 80 til 50 millioner. Disse bør også ses i sammenheng med utnyttelse av samlet skolekapasitet i sentrum/nord-området. Økningen i investeringene (særlig Landvik skole + flerbrukshall) synes motivert av den store mva-utfordringen når bibliotek og annet er utsatt. Disse investeringene bør tas noe ned - foreslår reduksjon fra 80-50, som er håndterbart når det gjelder mva. Det er mye penger å bygge ut skole får likevel.

BUDSJETTFORSLAG FRA Krf, V, H, Sp

ENDRINGER I FORHOLD TIL RÅDMANNENS FORSLAG TIL HANDLINGSPROGRAM (1.000 kr)

Tekst	2010	2011	2012	2013
Økte utgifter/ reduserte inntekter: <i>Hele kommunen</i>				

Rest 2008-underskudd dekkes inn i 2010 og 2011 med 4,403 mill i 2010 og 11 i 2011 (2011 er 11,0-5,517 som allerede ligger inne). Økt utgift 2010 og 2011, redusert utgift i 2012:	4 403	5 483	-9 886	
Eiendomsskatt: Av hensyn til den økonomiske omstillingen som er nødvendig for å gjenopprette kommunens handlefrihet, aksepteres rådmannens forslag til økt bruk av eiendomsskatt i 2010 og 2011 (hhv 6 og 7 promille, dagens takstgrunnlag, som er beregnet til å gi hhv 30,6 og 34 mill i eiendomsskatt). Rådmannens forslag til videre økning til 60 millioner i 2012 og 2013 forkastes . I 2012 økes eiendomsskatten moderat (gjennom påslag i takst og/eller endret bunnfradrag), og nedtrappingen starter i 2013 (i første omgang tilbake til 2011-nivå). En del av inntektsøkningen forutsettes å komme ved at det blir flere eiendommer som betaler eiendomsskatt (jmf. Opprydningsprosjektet for innkreving av kommunale avgifter og eiendomsskatt).			20 000	25 000
Helse- og sosialsektoren Ingen nye tiltak foreslås				
Kultur- og oppvekstsektoren Ingen nye tiltak foreslås				
Teknisk sektor Ingen nye tiltak foreslås				
Fellesområdet og støttefunksjonene Ingen nye tiltak foreslås				
Kirkesektoren Ingen nye tiltak foreslås				
Investeringer - konsekvenser for drift Ingen nye investeringer foreslås				
Sum økte utgifter/ reduserte inntekter	4 403	5 483	10 114	25 000
Inndekning:				
Hele kommunen				
Ikke nødvendig å retaksere alle eiendommer med opplegget for eiendomsskatt skissert ovenfor, <i>redusert utgift</i>		2 500		
Kostnadsreduksjon i renholdstjenesten, gjennom konkurranseutsetting av resterende kommunal virksomhet (noe er k-utsatt i dag) eller på annet vis (rådmannen vurderer og legger fram sak -se eget vedtaksforslag), <i>redusert utgift</i>	500	1 500	1 500	1 500
Moderat anslått nettoeffekt av intensivert arbeid mot sykefravær i samarbeid med NAV, gjennom reduksjon av enhetenes budsjett for vikarbruk i siste del av året (se eget vedtak), <i>redusert utgift</i>	1 000	1 000	1 000	1 000
Pga generelt arbeidsintensive tjenester, settes generell prisøkning lik forventet årslønnsvekst (3,5%) istf generell forventet prisutvikling (2,4%), <i>økt inntekt</i>	100	100	100	100
Helse- og sosialsektoren				
Ny stilling som ergoterapeut besettes først fra 2011, <i>redusert utgift</i>	470			
20% økt jordmorressurs gjennomføres først fra 2011, <i>redusert utgift</i>	110			

Midler til fagutviklingsarbeid Hjemmetjenesten og Feviktun reduseres fra foreslåtte 2x125 til 2x75, <i>redusert utgift</i>	100	100	100	100
Kjøkkentjenesten får kompensert del (100) av forventet prisvekst landbruksvarer, ikke hele (160), <i>redusert utgift</i>	60	60	60	60
Del (500) av utgift til nytt tilbud (2000) til to brukere innen rus/psykisk helse dekkes av eksisterende rammer og/eller ses i sammenheng med eksternt finansierte prosjekter, <i>redusert utgift</i>	500	500	500	500
Stans i årsverksvekst boveiledertjenesten. Økning i antall årsverk boveiledertjenesten fra 2010 (9,5 årsverk) reverseres fra 2012 (halvparten) og i 2013 (hele) etter helhetlig gjennomgang av tjenesten (se eget forslagt til vedtak), <i>redusert utgift</i>			2375	4750
Kultur- og oppvekstsektoren				
Barnehagedriften effektiviseres ved at de største og bygningsmessig mest moderne barnehagene (Tønnevoldskogen, Hausland og Eide) beholdes i kommunal eie og drift, mens de to minste (Storgata og Grimstad) tilbys ovedratt til de ansatte eller søkes solgt til private drivere, gjerne ideelle foreninger. Hvis dette ikke lykkes, vurderes sammenslåing eller nedleggelse av disse barnehagene. Rådmannen legger fram en egen sak om dette. <i>Redusert utgift - reduksjonen blir etterhver større når endringer i kommunale barnehager gir utslag for overføringer til private barnehager i kommunen.</i>		2000	4000	7000
Økt brukerbetaling kulturskolen (satsene øker fra 1400 til 1700 pr halvår), <i>økt inntekt</i>	200	200	200	200
Heldagsplass SFO øker fra 2050 til 2090 kr/mnd, <i>økt inntekt</i>	200	200	200	200
Stilling som kulturrådgiver holdes ledig i 2010, <i>redusert utgift</i>	530			
Økt stilling som barnas representant fra 20 til 30% dekkes innenfor eksisterende rammer, <i>redusert utgift</i>	80	80	80	80
Teknisk sektor				
Tid for avgiftsbelagt parkering på lørdager utvides fra kl. 14 til kl 15. Parkering på Torvet skal ha første halvtime gratis, det forutsettes at det investeres i automat med kortbetaling eller annet system som gjør dette mulig, <i>økt inntekt</i>	50	50	50	50
Fellesområdet og støttefunksjonene				
Godtgjørelse til folkevalgte (lønn ordfører/vararordfører, gruppeledertillegg og all møtegodtgjørelse) fryses på 2009-nivå for årene 2010 og 2011, <i>redusert utgift</i>	100	100		
Disposisjonskonti for kommunestyret, PØ og ordfører reduseres fra samlet ca 370 til 200.000, <i>redusert utgift</i>	170	170	170	170
Ny prosjektmillion for utvikling av Campus Grimstad og havneområdet reduseres til 700.000 eller delfinansieres av eksisterende rammer, <i>redusert utgift</i>	300			
En av vakante stillinger i stabs- og støttefunksjoner holdes ledig i 2010, <i>redusert utgift</i>	450			

Investeringsendringer - konsekvenser for drift				
Skoleinvesteringer Landvik, evt også ellers i sentrum/nord-området, reduseres fra 80 til 50 mill (-20 i 2011 og -10 i 2012). Investeringen finansieres ved at 40 millioner av gjenværende midler fra salg av aksjer i Agder Energi flyttes fra bibliotekprosjektet til dette skoleprosjektet, <i>redusert utgift</i>	0	3504	5111	5794
Framtidig bibliotekprosjekt må i større grad lånefinansieres når 40 mill av gjenværende AE-midler flyttes herfra til finansiering av skoleinvesteringene, <i>økt utgift</i>				-6515
IKT-investeringer i 2011 dekkes også av ubenyttede midler fra 2008 (2,7 mill tilgjengelig - 1 mill benyttes her), <i>redusert utgift i 2012 og 13</i>		129	82	77
Tidligere Frivoll videregående skole kjøpes ikke nå (avventer avklaring Dømmesmoen, <i>redusert utgift</i>		825	808	790
<i>Teknisk endring:</i> Landviktun beregnet etter gammel modell i rådmannens budsjettforslag, driftskonsekvens av ny pris med 16 enheter	-160	-67	721	713
<i>Teknisk endring:</i> 6 boliger for PU/multifunksjonshemmede beregnet etter gammel modell i rådmannens budsjettforslag, driftskonsekvens av ny pris		40	79	79
Sum inndekning	4 920	12 991	17 136	16 648

Endring sammenlignet med rådmannens forslag (+ = bedre budsjettbalanse, - = økt underskudd)	517	7 508	7 022	-8 352
Overskudd/underskudd i rådmannens opprinnelige forslag	0	0	3568	6146
Kommunens forventede resultat med dette forslaget	517	7 508	10 590	-2 206

UTREDNINGSFORSLAG:

1. Rådmannen bes utrede nærmere hvordan kostnadsreduksjon kan oppnås på følgende områder
 - a) Mer effektiv kommunal barnehagedrift, ved at de minste (Storgata og Grimstad) tilbys overdratt til de ansatte eller selges til private eiere, gjerne ideelle foreninger. Lykkes ikke dette, kan sammenslåing eller nedleggelse vurderes. Øvrige kommunale barnehager (Hausland, Tønnevoldskogen, Eide) skal beholdes og driften innrettes så effektivt som mulig innenfor kommunens forpliktelser. Innsparingskravet utover rådmannens forslag er minimum 2 millioner kroner fra 2011, økende til minimum 7 millioner kroner i 2013
 - b) Bedre drift innenfor tjenestene som i dag er samlet i boveiledertjenesten, ved at alle sider ved organisering, ledelse, kompetanse, samarbeid med nabokommuner og andre offentlige instanser vurderes. Innsparingskravet er minimum at den foreslåtte økningen med 9,5 årsverk er reversert innen 2013
 - c) Kostnadsreduksjon innen renholdstjenesten, ved at gjenværende virksomhet i kommunal regi konkurranseutsettes eller annen måte som kan gi reduserte kostnader på minimum 1,5 millioner kroner årlig fra 2011
 - d) Dersom nærmere utredning skulle konkludere med at det ikke er mulig eller hensiktsmessig å gjennomføre slike kostnadsreduksjoner på disse områdene, bes rådmannen legge fram alternative innsparingstiltak av samme omfang
2. Hvordan 50 millioner kroner til investeringer ved Landvik skole skal brukes, legges fram som en egen sak for kommunestyret, der kommunestyrets tidligere vedtak om å

se utbygging av skolekapasitet i sentrum/nord-området i sammenheng også følges opp (jmf KS-vedtak 042/09).

3. Rådmannen bes i løpet av 1. kvartal 2010 legge fram en handlingsplan for redusert sykefravær i Grimstad kommune, med fokus på økt innsats i enhetene og mer samarbeid med NAV (jmf. KS-vedtak 117b/08)
4. Rådmannen bes vurdere opprettelse av et eget eiendomsselskap som kan forvalte og utvikle alle eller en del av kommunens eiendommer, havneeiendommer inkludert.
5. Rådmannen bes legge fram forslag til tiltak for å styrke den skolefaglige kompetansen i kommunens ledelse og sentrale administrasjon.
6. Det bevilges ikke penger i 2010 til komitéarbeid i forbindelse med utredning ny kirke eller kirkegård på Fevik. Tomteforslaget fra komiteén behandles på ordinært vis i kommuneplan-rulleringen. Utfallet av behandlingen avgjør videre arbeid i komiteen.
7. Det er foreslått betydelige økning av eiendomsskatten. Investeringene/saneringene innenfor VARF området må derfor reduseres i denne perioden. De kommunale avgiftene må senkes slik at de blir liggende på et vesentlig lavere nivå enn i dag. Når budsjett/handlingsprogram er vedtatt forutsettes det at reviderte handlingsplaner for VARF området legges til politisk behandling.

Inger Sofie Jahr (SV) la fram følgende verbalforslag:

- 1) Kommunestyret ser på leirskoleopphold som et viktig tilbud for elevene i grunnskolen, og ber om å få framlagt en oversikt over hvordan skolene organiserer og finansierer dette tilbudet til elevene i Grimstad kommune.
- 2) Kommunestyret ser det som viktig at rådhusets ansatte går foran med et godt eksempel og ber rådmannen gjennom et samarbeid med Agder Renovasjon sørge for at det også på rådhuset innføres kildesortering på samme linje som i privathusholdninger.
- 3) I Grimstad kommune er det en målsetting at deltidsansatte har rett til å øke stillingsbrøken sin til heltidsstillinger. Kommunestyret ber om egen sak med oversikt over omfanget av deltidsstillinger, og forslag til tiltak for å gi alle som ønsker det heltidsstillinger eller større stillingsbrøker.
- 4) Kommunestyret ber om en sak med forslag til tiltak for å begrense sykefraværet, gjerne i nært samarbeid med NAV Arbeid. Høyt sykefravær må forebygges gjennom god personalpolitikk og aktive forebyggende tiltak.
- 5) I forbindelse av mottak av flyktninger i 2010, ber kommunestyret om at administrasjonen vurderer om noe av tilskuddet til bosetting av flyktninger kan brukes til å øke stillinga som jordmor i kommunen.

VOTERING:

Terje Stallelands forslag ble forkastet med 6 mot 1 stemme.

Ordførerens forslag til tallbudsjett ble vedtatt med 4 mot 3 stemmer.

Ordførerens tekstforslag ble;

- Pkt 1 vedtatt med 5 mot 2 stemmer
- Pkt 2 vedtatt med 4 mot 3 stemmer
- Pkt 3 vedtatt med 6 mot 1 stemme
- Pkt 4 vedtatt med 5 mot 2 stemmer
- Pkt 5 vedtatt med 4 mot 3 stemmer
- Pkt 6 vedtatt med 6 mot 1 stemme
- Pkt 7 enstemmig vedtatt

Inger Sofie Jahrs forslag ble;

- Pkt 1 forkastet med 6 mot 1 stemme

- Pkt 2 forkastet med 6 mot 1 stemme
- Pkt 3 vedtatt med 6 mot 1 stemme
- Pkt 4 trukket
- Pkt 5 vedtatt med 6 mot 1 stemme

Rådmannens innstilling, med de endringer som har fått flertall foran, ble deretter enstemmig vedtatt.

PØ-097/09 VEDTAK:

1. SKATTØRE 2010

Kommunestyret vedtar maksimalt skattøre (Stortingets vedtak i desember 2009).

2. EIENDOMSSKATT 2010

- a) Kommunestyret vedtar å sette skattesatsen for eiendomsskatt til:
- 6‰ for boliger og fritidseiendommer av takstverdien i 2010.
 - 7‰ for verker og bruk og næringsseiendommer av takstverdien i 2010.
- b) Kommunestyret vedtar at grunnlaget for beregning av eiendomsskatten settes til 60% av takstverdien for den enkelte eiendom.

3. INNDEKKING AV MERFORBRUK I REGNSKAP 2008

- a) Kommunestyret vedtar følgende plan for inndekking av merforbruk - kr. 27.402.651,05 (eksklusive VARF) - i regnskap 2008:
- Kr. 12.000.000,00 dekkes av disposisjonsfond i 2009
 - Kr 4.403.000,- dekkes i budsjett 2010
 - Kr 10.999.651,05 dekkes i budsjett 2011
- Dersom kommunens regnskapsresultater for årene 2009-2011 åpner for inndekking av merforbruket raskere enn ovennevnte plan, skal rådmannen prioritere en slik inndekking og fremme sak til kommunestyret.
- b) Kommunestyret vedtar følgende plan for inndekking av merforbruk – kr. 12.257.318,95 i VARF – i regnskap 2008:
- I henhold til egen sak tidligere behandlet av kommunestyret (K-sak 059/09), dekkes merforbruket inn innen utgangen av 2010. Merforbruket dekkes inn gjennom endring/ økning av kommunale avgifter og det vises til punktene 4. a) til og med 4. g) nedenfor. I tillegg endringer i kommunale avgifter gjort gjeldende for 2009 beskrevet i K-sak 059/09.

4. BETALING FOR KJØP AV KOMMUNALE VARER OG TJENESTER FRA 1. JANUAR 2010

- a) Prisen for kjøp av kommunale varer og tjenester i 2010 øker med 3,5% dersom annet ikke framkommer av budsjettforslaget.
- b) Gebyr for vann økes med 52 %.
- c) Gebyr for avløp økes med 35 %.
- d) Tilknytningsavgiften for vann og avløp endres ikke.
- e) Renovasjonsavgiften økes med 25%.
- f) Avgiften for slamreovering (tømming av septiktanker og behandling av septikslam) økes med 10%.
- g) Feieravgiften reduseres med 40% .

- h) Maksimalpris for foreldrebetaling i kommunale og private barnehageplasser fastsettes i forhold til statens regelverk for maksimalpriser. Betalingssatsene i 2010 blir som i 2009 og iht. tabell side 19 i budsjettforslaget.
- i) Foreldrebetaling SFO:
 - Satsen for korttid/halvdagsplass økes fra kr. 1.239,- til kr. 1.283,- pr. mnd. Oppholdstiden for korttid/halvdagsplass gjelder for 0 – 11 timer pr. uke. Betalingen følger skoleåret, dvs. for 10 mnd. pr. år
 - Satsen for heltid/heldagsplass økes fra kr. 1.862,- til kr. 2.090,- pr. mnd. Oppholdstiden for heltid/heldagsplass gjelder for 12 timer eller mer pr. uke. Betalingen følger skoleåret, dvs. for 10 mnd. pr. år
- j) Satsen Husleie i kommunale boliger. For eksisterende leieavtaler økes husleien i samsvar med konsumprisindeksen, jfr. husleieloven. For nye leieavtaler iht. satsreglement.
- k) Festeavgiften pr. gravsted for kirkegårdene økes fra kr 125,- til kr 150,- pr år.
- l) Brukerbetaling kulturskolen økes fra kr. 1.400,- til kr. 1.700,- pr. halvår.

5. INVESTERINGER I 2010 SOM DET DELEGERES TIL TEKNISK UTVALG Å VIDEREFORDELE PÅ PROSJEKT

- a) Det bevilges 1,4 mill kr til sanitærbygg 1000-års stedet.
- b) Det bevilges 1,0 mill kr til sanitærbygg friområde ”Store-Groos”.
- c) Det bevilges 1,0 mill kr til opprusting kommunale lekeplasser.
- d) Det bevilges 10,45 mill kr til handlingsprogram for vann.
- e) Det bevilges 7,25 mill kr til handlingsprogram for avløp.

6. INVESTERINGER I 2010 SOM DET DELEGERES TIL RÅDMANNEN Å VIDEREFORDELE PÅ PROSJEKT

- a) Det bevilges 1,65 mill kr til egenkapitalinnskudd KLP.
- b) Det bevilges 6,25 mill kr til Landviktun - 16 omsorgsboliger.
- c) Det bevilges 14,0 mill kr til 6 nye omsorgsboliger PU/multifunksjonshemmede v/Landviktun.
- d) Det bevilges 5,5 mill kr til 3 nye tilrettelagte ungdomsboliger Myråsen.
- e) Det bevilges 19,0 mill kr til utendørs idrettsanlegg – Levermyr – garderobe m.m.
- f) Det bevilges 20,0 mill kr til økt skolekapasitet ny Fevik skole.
- g) Det bevilges 20,0 mill kr til økt skolekapasitet Landvik.
- h) Det bevilges 2,5 mill kr til delvis opprusting/rehab. Fjære barnetrinn.
- i) Det bevilges 5,45 mill kr til opprusting/rehab. nåværende bibliotek.
- j) Det bevilges 3,0 mill kr til opprusting/rehab. kulturhuset
- k) Det bevilges 13,0 mill kr til opprusting/rehab. Langemyr skole under forutsetning av at de øvrige eierkommunene deltar med sin forholdsmessige andel.
- l) Det bevilges 3,0 mill kr til kirkeorgel – Landvik og Fjære.
- m) Det bevilges 0,5 mill kr til handlingsprogram kirkebygg og kirkegårder.

7. FINANSIERING AV INVESTERINGER

Investeringsprogram i henhold til pkt 5 og 6 finansieres med lån, egenkapital og tilskudd i samsvar med budsjettforslaget.

8. STARTLÅN I HUSBANKEN I 2010

Det tas opp inntil 20 mill kr i startlån i Husbanken til videre utlån til enkeltpersoner.

9. ÅRSBUDSJETT 2010

Kommunestyret vedtar årsbudsjett 2010 som foreslått av rådmannen i budsjettforslag av 09.11.09, med de endringer som framkommer under kommunestyrets behandling.

10. HANDLINGSPROGRAM 2010 – 2013

Kommunestyret vedtar Handlingsprogram 2010-2013 som foreslått av rådmannen i budsjettforslag av 09.11.09, med de endringer som framkommer under kommunestyrets behandling. Handlingsprogrammet skal være retningsgivende for planlegging, oppgaver og tjenester i perioden.

11. ENDRINGER I PLAN- OG ØKONOMIUTVALG

TALLBUDSJETT:

Tekst	2010	2011	2012	2013
Økte utgifter/reduerte inntekter:				
Hele kommunen				
Rest 2008-underskudd dekkes inn i 2010 og 2011 med 4,403 mill i 2010 og 11 i 2011 (2011 er 11,0-5,517 som allerede ligger inne). <i>Økt utgift 2010 og 2011, redusert utgift i 2012:</i>	4 403	5 483	-9 886	
Eiendomsskatt: Av hensyn til den økonomiske omstillingen som er nødvendig for å gjenopprette kommunens handlefrihet, aksepteres rådmannens forslag til økt bruk av eiendomsskatt i 2010 og 2011 (hhv 6 og 7 promille, dagens takstgrunnlag, som er beregnet til å gi hhv 30,6 og 34 mill i eiendomsskatt). Rådmannens forslag til videre økning til 60 millioner i 2012 og 2013 forkastes . I 2012 økes eiendomsskatten moderat (gjennom påslag i takst og/eller endret bunnfradrag), og nedtrappingen starter i 2013 (i første omgang tilbake til 2011-nivå). En del av inntektsøkningen forutsettes å komme ved at det blir flere eiendommer som betaler eiendomsskatt (jmf. Opprydningsprosjektet for innkreving av kommunale avgifter og eiendomsskatt).			20 000	25 000
Helse- og sosialsektoren				
Ingen nye tiltak foreslås				
Kultur- og oppvekstsektoren				
Ingen nye tiltak foreslås				
Teknisk sektor				
Ingen nye tiltak foreslås				
Fellesområdet og støttefunksjonene				
Ingen nye tiltak foreslås				
Kirkesektoren				
Ingen nye tiltak foreslås				
Investeringer - konsekvenser for drift				
Ingen nye investeringer foreslås				
Sum økte utgifter/reduerte inntekter	4 403	5 483	10 114	25 000
Inndekning:				
Hele kommunen				
Ikke nødvendig å retaksere alle eiendommer med opplegget for eiendomsskatt skissert ovenfor, <i>reduert utgift</i>		2 500		
Kostnadsreduksjon i renholdstjenesten, gjennom konkurranseutsetting av resterende kommunal virksomhet (noe er k-utsatt i dag) eller på annet vis (rådmannen vurderer og legger fram sak -se eget vedtaksforslag), <i>reduert utgift</i>	500	1 500	1 500	1 500

Moderat anslått nettoeffekt av intensivert arbeid mot sykefravær i samarbeid med NAV, gjennom reduksjon av enhetenes budsjett for vikarbruk i siste del av året (se eget vedtak), <i>redusert utgift</i>	1 000	1 000	1 000	1 000
Pga generelt arbeidsintensive tjenester, settes generell prisøkning lik forventet årslønnsvekst (3,5%) istf generell forventet prisutvikling (2,4%), <i>økt inntekt</i>	100	100	100	100
Helse- og sosialsektoren				
Ny stilling som ergoterapeut besettes først fra 2011, <i>redusert utgift</i>	470			
20% økt jordmorressurs gjennomføres først fra 2011, <i>redusert utgift</i>	110			
Midler til fagutviklingsarbeid Hjemmetjenesten og Feviktun reduseres fra foreslåtte 2x125 til 2x75, <i>redusert utgift</i>	100	100	100	100
Kjøkkentjenesten får kompensert del (100)av forventet prisvekst landbruksvarer, ikke hele (160), <i>redusert utgift</i>	60	60	60	60
Del (500) av utgift til nytt tilbud (2000)til to brukere innen rus/psykisk helse dekkes av eksisterende rammer og/eller ses i sammenheng med eksternt finansierte prosjekter, <i>redusert utgift</i>	500	500	500	500
Stans i årsverksvekst boveiledertjenesten. Økning i antall årsverk boveiledertjenesten fra 2010 (9,5 årsverk) reverseres fra 2012 (halvparten) og i 2013 (hele) etter helhetlig gjennomgang av tjenesten (se eget forslagt til vedtak), <i>redusert utgift</i>			2375	4750
Kultur- og oppvekstsektoren				
Barnehagedriften effektiviseres ved at de største og bygningsmessig mest moderne barnehagene (Tønnevoldskogen, Hausland og Eide) beholdes i kommunal eie og drift, mens de to minste (Storgata og Grimstad) tilbys ovedratt til de ansatte eller søkes solgt itil private drivere, gjerne ideelle foreninger. Hvis dette ikke lykkes, vurderes sammenslåing eller nedleggelse av disse barnehagene. Rådmannen legger fram en egen sak om dette. <i>Redusert utgift - reduksjonen blir etterhver større når endringer i kommunale barnehager gir utslag for overføringer til private barnehager i kommunen.</i>		2000	4000	7000
Økt brukerbetaling kulturskolen (satsene øker fra 1400 til 1700 pr halvår), <i>økt inntekt</i>	200	200	200	200
Heldagsplass SFO øker fra 2050 til 2090 kr/mnd, <i>økt inntekt</i>	200	200	200	200
Stilling som kulturrådgiver holdes ledig i 2010, <i>redusert utgift</i>	530			
Økt stilling som barnas representant fra 20 til 30% dekkes innenfor eksisterende rammer, <i>redusert utgift</i>	80	80	80	80
Teknisk sektor				
Tid for avgiftsbelagt parkering på lørdager utvides fra kl. 14 til kl 15. Parkering på Torvet skal ha første halvtime gratis, det forutsettes at det investeres i automat med kortbetaling eller annet system som gjør dette mulig, <i>økt inntekt</i>	50	50	50	50

Fellesområdet og støttefunksjonene				
Godtgjørelse til folkevalgte (lønn ordfører/vararordfører, gruppeledertillegg og all møtegodtgjørelse) fryses på 2009-nivå for årene 2010 og 2011, <i>redusert utgift</i>	100	100		
Disposisjonskonti for kommunestyret, PØ og ordfører reduseres fra samlet ca 370 til 200.000, <i>redusert utgift</i>	170	170	170	170
Ny prosjektmillion for utvikling av Campus Grimstad og havneområdet reduseres til 700.000 eller delfinansieres av eksisterende rammer, <i>redusert utgift</i>	300			
En av vakante stillinger i stabs- og støttefunksjoner holdes ledig i 2010, <i>redusert utgift</i>	450			
Investeringsendringer – konsekvenser for drift				
Skoleinvesteringer Landvik, evt også ellers i sentrum/nord-området, reduseres fra 80 til 50 mill (-20 i 2011 og -10 i 2012). Investeringen finansieres ved at 40 millioner av gjenværende midler fra salg av aksjer i Agder Energi flyttes fra bibliotekprosjektet til dette skoleprosjektet, <i>redusert utgift</i>	0	3504	5111	5794
Framtidig bibliotekprosjekt må i større grad lånefinansieres når 40 mill av gjenværende AE-midler flyttes herfra til finansiering av skoleinvesteringene, <i>økt utgift</i>				-6515
IKT-investeringer i 2011 dekkes også av ubenyttede midler fra 2008 (2,7 mill tilgjengelig – 1 mill benyttes her), <i>redusert utgift i 2012 og 13</i>		129	82	77
Tidligere Frivoll videregående skole kjøpes ikke nå (avventer avklaring Dømmesmoen, <i>redusert utgift</i>		825	808	790
<i>Teknisk endring:</i> Landviktun beregnet etter gammel modell i rådmannens budsjettforslag, driftskonsekvens av ny pris med 16 enheter	-160	-67	721	713
<i>Teknisk endring:</i> 6 boliger for PU/multifunksjonshemmede beregnet etter gammel modell i rådmannens budsjettforslag, driftskonsekvens av ny pris		40	79	79
Sum inndecking	4 920	12 991	17 136	16 648

Endring sammenlignet med rådmannens forslag (+= bedre budsjettbalanse, - = økt underskudd)	517	7 508	7 022	-8 352
Overskudd/underskudd i rådmannens opprinnelige forslag	0	0	3568	6146
Kommunens forventede resultat med dette forslaget	517	7 508	10 590	-2 206

UTREDNINGSOPPDRAK:

1. Rådmannen bes utrede nærmere hvordan kostnadsreduksjon kan oppnås på følgende områder:
 - a) Mer effektiv kommunal barnehagedrift, ved at de minste (Storgata og Grimstad) tilbys overdratt til de ansatte eller selges til private eiere, gjerne ideelle foreninger. Lykkes ikke dette, kan sammenslåing eller nedleggelse vurderes. Øvrige kommunale barnehager (Hausland, Tønnevoldskogen, Eide) skal beholdes og driften innrettes så effektivt som mulig innenfor kommunens forpliktelser. Innsparingskravet utover rådmannens forslag er minimum 2 millioner kroner fra 2011, økende til minimum 7 millioner kroner i 2013

- b) Bedre drift innenfor tjenestene som i dag er samlet i boveiledertjenesten, ved at alle sider ved organisering, ledelse, kompetanse, samarbeid med nabokommuner og andre offentlige instanser vurderes. Innsparingskravet er minimum at den foreslåtte økningen med 9,5 årsverk er reversert innen 2013
 - c) Kostnadsreduksjon innen renholdstjenesten, ved at gjenværende virksomhet i kommunal regi konkurranseutsettes eller annen måte som kan gi reduserte kostnader på minimum 1,5 millioner kroner årlig fra 2011
 - d) Dersom nærmere utredning skulle konkludere med at det ikke er mulig eller hensiktsmessig å gjennomføre slike kostnadsreduksjoner på disse områdene, bes rådmannen legge fram alternative innsparingstiltak av samme omfang
2. Hvordan 50 millioner kroner til investeringer ved Landvik skole skal brukes, legges fram som en egen sak for kommunestyret, der kommunestyrets tidligere vedtak om å se utbygging av skolekapasitet i sentrum/nord-området i sammenheng også følges opp (jmf KS-vedtak 042/09).
 3. Rådmannen bes i løpet av 1. kvartal 2010 legge fram en handlingsplan for redusert sykefravær i Grimstad kommune, med fokus på økt innsats i enhetene og mer samarbeid med NAV (jmf. KS-vedtak 117b/08)
 4. Rådmannen bes vurdere opprettelse av et eget eiendomsselskap som kan forvalte og utvikle alle eller en del av kommunens eiendommer, havneeiendommer inkludert.
 5. Rådmannen bes legge fram forslag til tiltak for å styrke den skolefaglige kompetansen i kommunens ledelse og sentrale administrasjon.
 6. Det bevilges ikke penger i 2010 til komitéarbeid i forbindelse med utredning ny kirke eller kirkegård på Fevik. Tomteforslaget fra komiteén behandles på ordinært vis i kommuneplan-rulleringen. Utfallet av behandlingen avgjør videre arbeid i komiteen.
 7. Det er foreslått betydelige økning av eiendomsskatten. Investeringene/saneringene innenfor VARF området må derfor reduseres i denne perioden. De kommunale avgiftene må senkes slik at de blir liggende på et vesentlig lavere nivå enn i dag. Når budsjett/handlingsprogram er vedtatt forutsettes det at reviderte handlingsplaner for VARF området legges til politisk behandling.
 8. I Grimstad kommune er det en målsetting at deltidsansatte har rett til å øke stillingsbrøken sin til heltidsstillinger. Kommunestyret ber om egen sak med oversikt over omfanget av deltidsstillinger, og forslag til tiltak for å gi alle som ønsker det heltidsstillinger eller større stillingsbrøker.
 9. I forbindelse av mottak av flyktninger i 2010, ber kommunestyret om at administrasjonen vurderer om noe av tilskuddet til bosetting av flyktninger kan brukes til å øke stillinga som jordmor i kommunen.

KOMMUNESTYRETS BEHANDLING:

Ordfører Hans Antonsen (V) la fram følgende alternative budsjettforslag på vegne av H, V, KrF og SP:

Forklaring til budsjettforslaget

1) ØKONOMISK HANDLEFRIHET: Det aller viktigste er å få kommunens økonomi i balanse og gjenopprette kommunens økonomiske handlefrihet. Det betyr at driften må strammes ytterligere inn for å kunne dekke inn resten av 2008-underskuddet i 2010 og 2011. De siste årene i fireårsperioden (som vi har bevilget oss til å dekke inn underskuddet), 2011 og 2012, må brukes til å begynne å bygge opp positive driftsresultater. Samarbeidspartiene legger fram et budsjettoppbygg som innfrir dette og som innebærer en forbedring av kommunens økonomi med nærmere 15 millioner kroner samlet for de fire årene 2010-13

2) ØKT EIENDOMSSKATT NØDVENDIG DE NÆRMESTE ÅRENE: For å klare dette uten å redusere basistjenester som helse, omsorg og skole til et uforsvarlig nivå, foreslås det økt eiendomsskatt de nærmeste årene. Men deretter er det et mål å redusere bruken av eiendomsskatt igjen. Det er ikke aktuelt å gå opp til 60 mill i eiendomsskatt, slik rådmannen foreslår. I dette budsjettforslaget legges det opp til å ta inn 40 millioner i 2012, deretter reduseres bruken av eiendomsskatt.

Samarbeidspartiene har ulike syn på retaksering. Imidlertid legges det ikke opp til mer bruk av eiendomsskatt enn det som kan hentes inn med utgangspunktet i takstene fra 2001 (når bunnfradrag justeres eller tilsvarende tiltak i 2012). Siden retaksering ikke er nødvendig for dette budsjettopplegget, er utgiftene rådmannen foreslår til retaksering i 2011 tatt ut. *Forskjellen i bruk av eiendomsskatt i samarbeidspartiernes og rådmannens budsjettforslag finnes under fanen "Forskjeller i eiendomsskatt"*

3) INGEN NYE TILTAK: Det viktigste er å få kommunens økonomi i balanse. Derfor foreslår samarbeidspartiene ingen nye tiltak i budsjettet for 2010 eller de og i handlingsprogrammet for 2010-13. En del av de nye tiltakene i rådmannens budsjettframlegg foreslås utsatt eller redusert.

4) NØDVENDIG MED NYE KUTT: Samarbeidspartiene støtter, i den situasjonen Grimstad kommune er i, samtlige av rådmannens forslag til innsparinger. Etter vår mening er det nødvendig med flere kutt de nærmeste årene for å kunne dekke inn 2008-underskuddet de to neste årene, og ikke skyve dette ut i tid, med den usikkerhet det innebærer. Samarbeidspartiene stiller krav om reduserte kostnader på to av områder der kostnadene har steget spesielt mye de siste årene: Det gjelder barnehagedrift og boveiledertjenesten. Samarbeidspartiene mener også det er nødvendig å redusere kostnadene innenfor renhold, og åpner for å konkurranseutsette den delen som fortsatt er i kommunal drift. Samarbeidspartiene ønsker å investere i økt skolekapasitet i sentrum/nord-området, men er kritisk til at rådmannen foreslår så rask utbygging av trinn 2 på Landvik og ny flerbrukshall. I vårt forslag reduseres skole- og hallinvesteringer fra 80 til 50 millioner. Disse bør også ses i sammenheng med utnyttelse av samlet skolekapasitet i sentrum/nord-området.

Økningen i investeringene (særlig Landvik skole + flerbrukshall) synes motivert av den store mva-utfordringen når bibliotek og annet er utsatt. Disse investeringene bør tas noe ned - foreslår reduksjon fra 80-50, som er håndterbart når det gjelder mva. Det er mye penger å bygge ut skole får likevel.

BUDSJETTFORSLAG FRA Krf, V, H, Sp

Forklaring til endringer etter formannskapetets innstilling.

1) Samarbeidspartiene mener, etter å ha blitt kjent med Fylkesmannens vurderinger av formannskapetets innstilling til budsjett 2010 og HP 2010-13, at det er ønskelig med ytterligere innstramminger. Samarbeidspartiene legger derfor opp til å redusere kommunens samlede investeringer i perioden 2010-13 med mer enn 100 millioner kroner, sammenlignet med rådmannens forslag til budsjett (ca 40 i forslaget partiene la fram til formannskapetets innstilling, ytterligere 55 her).

INVESTERINGSENDRINGER SOM FORESLÅS – OPPSUMMERING

Parkeringsanlegg i fjell avventer samlede planer for havneområdet og utsettes til 2014. Bevilget aksjekapital tilbakeføres til parkeringsfond og investeringsfond. Bare første del (5 mill i 2010, framskyndes fra 2011) av infrastrukturiltak i sentrum beholdes, rest (netto ca 10 mill tas ut av HP-perioden (avventer parkeringsanlegget)).

Bibliotekprosjektet på rutebilstasjonen beholdes som skissert med utsatt byggestart til 2012, men søkes gjennomført med redusert kostnad ved at deler av biblioteket bruker eksisterende bygg og/eller at prosjektet gjennomføres som offentlig-privat samarbeid. Antar redusert restkostnad med en 1/3, ca 30 millioner kroner i 2013

22

30

Investeringsnivået på VARF-området (vann/avløp) senkes ved at investeringene tas over lengre tid. Vil resultere i lavere kommunale avgifter, ikke innsparinger i driftsutgifter. Denne endringen må gjøres i forbindelse med vedtak av nye handlingsprogram sommeren 2010, og kan derfor ikke detaljberegnes nå.

Landviktun (16 omsorgsboliger) og tilknyttet prosjekt med 6 boliger for PU/multifunksjonshemmede gjennomføres som planlagt etter kommunestyrets vedtak 22.06.09. Et nytt Landviktun vil bli en moderne institusjon og ha mulighet for fast personalbase. Enkelte eldre omsorgsboliger uten mulighet for personalbase (Kirkeenga) kan vurderes solgt etter som de blir ledige (eller til nåværende beboere som ønsker kjøpe). (Det minnes om at kommunestyret har vedtatt at Landviktun-utbyggingen skal vurderes som OPS-prosjekt, i så fall faller kommunalt låneopptak bort). Evt. salgersinntekter fra salg Kirkeenga er ikke ført inn etter som det allerede er beregnet inn salg av kommunal eiendom for ca 18 millioner kroner i handlingsplanperioden)

SAMLET REDUKSJON INVESTERINGSNIVÅ gjennom denne endringen (mill kroner):

BUDSJETTFORSLAG FRA Krf, V, H, Sp

ENDRINGER I FORHOLD TIL RÅDMANNENS FORSLAG TIL HANDLINGSPROGRAM (1.000 kr)

Tekst	2010	2011	2012	2013
Økte utgifter/reduerte inntekter:				
Hele kommunen				
Rest 2008-underskudd dekkes inn i 2010 og 2011 med 4,403 mill i 2010 og 11 i 2011 (2011 er 11,0-5,517 som allerede ligger inne). Økt utgift 2010 og 2011, redusert utgift i 2012:	4 403	5 483	-9 886	
Eiendomsskatt: Av hensyn til den økonomiske omstillingen som er nødvendig for å gjenopprette kommunens handlefrihet, aksepteres rådmannens forslag til økt bruk av eiendomsskatt i 2010 og 2011 (hhv 6 og 7 promille, dagens takstgrunnlag, som er beregnet til å gi hhv 30,6 og 34 mill i eiendomsskatt). Rådmannens forslag til videre økning til 60 millioner i 2012 og 2013 forkastes . I 2012 økes eiendomsskatten moderat (gjennom påslag i takst og/eller endret bunnfradrag), og nedtrappingen starter i 2013 (i første omgang tilbake til 2011-nivå). En del av inntektsøkningen forutsettes å komme ved at det blir flere eiendommer som betaler eiendomsskatt (jmf. opprydningsprosjektet for innkreving av kommunale avgifter og eiendomsskatt).			20 000	25 000
Helse- og sosialsektoren				
Ingen nye tiltak foreslås				
Kultur- og oppvekstsektoren				
Ingen nye tiltak foreslås				
Teknisk sektor				
Ingen nye tiltak foreslås				
Fellesområdet og støttefunksjonene				
Ingen nye tiltak foreslås				
Kirkesektoren				
Ingen nye tiltak foreslås				
Investeringer - konsekvenser for drift				
Ingen nye investeringer foreslås				
Sum økte utgifter/reduerte inntekter	4 403	5 483	10 114	25 000

Inndekning:				
Hele kommunen				
Ikke nødvendig å retaksere alle eiendommer med opplegget for eiendomsskatt skissert ovenfor, <i>redusert utgift</i>		2 500		
Kostnadsreduksjon i renholdstjenesten, gjennom konkurranseutsetting av resterende kommunal virksomhet (noe er k-utsatt i dag) eller på annet vis (rådmannen vurderer og legger fram sak -se eget vedtaksforslag), <i>redusert utgift</i>	500	1 500	1 500	1 500
Moderat anslått nettoeffekt av intensivert arbeid mot sykefravær i samarbeid med NAV, gjennom reduksjon av enhetenes budsjett for vikarbruk i siste del av året (se eget vedtak), <i>redusert utgift</i>	1 000	1 000	1 000	1 000
Pga generelt arbeidsintensive tjenester, settes generell prisøkning lik forventet årslønnsvekst (3,5%) istf generell forventet prisutvikling (2,4%), <i>økt inntekt</i>	100	100	100	100
Helse- og sosialsektoren				
Ny stilling som ergoterapeut besettes først fra 2011, <i>redusert utgift</i>		470		
20% økt jordmorressurs gjennomføres først fra 2011, <i>redusert utgift</i>		110		
Midler til fagutviklingsarbeid Hjemmetjenesten og Fevik-tun reduseres fra foreslåtte 2x125 til 2x75, <i>redusert utgift</i>	100	100	100	100
Kjøkkentjenesten får kompensert del (100)av forventet prisvekst landbruksvarer, ikke hele (160), <i>redusert utgift</i>	60	60	60	60
Del (500) av utgift til nytt tilbud (2000)til to brukere innen rus/psykisk helse dekkes av eksisterende rammer og/eller ses i sammenheng med eksternt finansierte prosjekter, <i>redusert utgift</i>	500	500	500	500
Stans i årsverksvekst boveiledertjenesten. Økning i antall årsverk boveiledertjenesten fra 2010 (9,5 årsverk) reverseres fra 2012 (halvparten) og i 2013 (hele) etter helhetlig gjennomgang av tjenesten (se eget forslagt til vedtak), <i>redusert utgift</i>			2375	4750
Kultur- og oppvekstsektoren				
Barnehagedriften effektiviseres ved at de største og bygningsmessig mest moderne barnehagene (Tønnevoldskogen, Hausland og Eide) beholdes i kommunal eie og drift, mens de to minste (Storgata og Grimstad) tilbys overdratt til de ansatte eller søkes solgt til private drivere, gjerne ideelle foreninger. Hvis dette ikke lykkes, vurderes sammenslåing av disse barnehagene. Rådmannen legger fram en egen sak om dette. <i>Redusert utgift - reduksjonen blir etterhvert større når endringer i kommunale barnehager gir utslag for overføringer til private barnehager i kommunen. (Tekst endret til 17.12.09), beløpet økt noe første år</i>	500	2000	4000	7000
Økt brukerbetaling kulturskolen (satsene øker fra 1400 til 1700 pr halvår), <i>økt inntekt</i>	200	200	200	200
Heldagsplass SFO øker fra 2050 til 2090 kr/mnd, <i>økt inntekt</i>	200	200	200	200

Stilling som kulturrådgiver holdes ledig i 2010, <i>redusert utgift</i>	530			
Økt stilling som barnas representant fra 20 til 30% dekkes innenfor eksisterende rammer, <i>redusert utgift</i>	80	80	80	80
Teknisk sektor				
Tid for avgiftsbelagt parkering på lørdager utvides fra kl. 14 til kl 15. Parkering på Torvet skal ha første halvtime gratis, det forutsettes at det investeres i automat med kortbetaling eller annet system som gjør dette mulig, <i>økt inntekt</i>	50	50	50	50
Fellesområdet og støttefunksjonene				
Godtgjørelse til folkevalgte (lønn ordfører/vararordfører, gruppeledertillegg og all møtegodtgjørelse) fryses på 2009-nivå for årene 2010-13, <i>redusert utgift Tekst endret/tiltak forlenget til 17.12.09</i>	100	100	100	100
Disposisjonskonti for kommunestyret, PØ og ordfører reduseres fra samlet ca 370 til 200.000, <i>redusert utgift</i>	170	170	170	170
Ny prosjektmillion for utvikling av Campus Grimstad og havneområdet reduseres til 700.000 eller delfinansieres av eksisterende rammer, <i>redusert utgift</i>	300			
En av vakante stillinger i stabs- og støttefunksjoner holdes ledig i 2010, <i>redusert utgift Beløp økt til 17.12.09</i>	650			
Investeringsendringer - konsekvenser for drift				
Skoleinvesteringer Landvik, evt også ellers i sentrum/nord-området, reduseres fra 80 til 50 mill (-20 i 2011 og -10 i 2012). Investeringen finansieres ved at 40 millioner av gjenværende midler fra salg av aksjer i Agder Energi flyttes fra bibliotekprosjektet til dette skoleprosjektet, <i>redusert utgift</i>	0	3504	5111	5794
IKT-investeringer i 2011 dekkes også av ubenyttede midler fra 2008 (2,7 mill tilgjengelig - 1 mill benyttes her), <i>redusert utgift i 2012 og 13</i>		129	82	77
Tidligere Frivoll videregående skole kjøpes ikke nå (avventer avklaring Dømmesmoen, <i>redusert utgift</i>		825	808	790
<i>Teknisk endring:</i> Landviktun beregnet etter gammel modell i rådmannens budsjettforslag, driftskonsekvens av ny pris med 16 enheter	-160	-67	721	713
<i>Teknisk endring:</i> 6 boliger for PU/multifunksjonshemmede beregnet etter gammel modell i rådmannens budsjettforslag, driftskonsekvens av ny pris		40	79	79
Parkeringsanlegg i fjell avventer samlede planer for havneområdet og utsettes til 2014. Bevilget aksjekapital tilbakeføres til parkeringsfond og investeringsfond. Bare første del (5 mill i 2011) av infrastrukturiltak i sentrum beholdes, rest (netto ca 10 mill tas ut av HP-perioden (avventer parkeringsanlegget)).	0	665	24	1228

Bibliotekprosjektet på rutebilstasjonen beholdes som skissert med utsatt byggestart til 2012, men søkes gjennomført med redusert kostnad ved at deler av biblioteket bruker eksisterende bygg og/eller at prosjektet gjennomføres som offentlig-privat samarbeid. Antar redusert restkostnad med en 1/3, ca 30 millioner kroner i 2013. <i>Grunnen til at kostnadene likevel øker, sammenlignet med et dyrere prosjekt i rådmannens forslag, er at bibliotekprosjektet må i større grad lånefinansieres når 40 mill av gjenværende AE-midler er flyttet herfra til finansiering av skoleinvesteringene nevnt ovenfor, økt utgift</i>				-58	-1171
Kommunalt bidrag til kirkeorgler i Landvik og Fjære kirker utsettes til etter 2013	-160	247	242		236
Sum inndekning	5 300	13 903	17 444		23 556

Endring sammenlignet med rådmannens forslag (+= bedre budsjettbalanse, - = økt underskudd)	897	8 420	7 330	-1 444
Overskudd/underskudd i rådmannens opprinnelige forslag	0	0	3568	6146
Kommunens forventede resultat med dette forslaget	897	8 420	10 898	4 702

UTREDNINGSFORSLAG

1) Rådmannen bes utrede nærmere hvordan kostnadsreduksjon kan oppnås på følgende områder:

a) Mer effektiv kommunal barnehagedrift, ved at de minste (Storgata og Grimstad) tilbys overdratt til de ansatte eller selges til private eiere, gjerne ideelle foreninger. Lykkes ikke dette, kan sammenslåing vurderes. Øvrige kommunale barnehager (Hausland, Tønnevoldskogen, Eide) skal beholdes og driften innrettes så effektivt som mulig innenfor kommunens forpliktelser. Innsparingskravet utover rådmannens forslag er minimum 0,5 millioner kroner fra 2010, økende til minimum 7 millioner kroner i 2013.

b) Bedre drift innenfor tjenestene som i dag er samlet i boveiledertjenesten, ved at alle sider ved organisering, ledelse, kompetanse, samarbeid med nabokommuner og andre offentlige instanser vurderes. Innsparingskravet er minimum at den foreslåtte økningen med 9,5 årsverk er reversert innen 2013.

c) Kostnadsreduksjon innen renholdstjenesten, ved at gjenværende virksomhet i kommunal regi konkurranseutsettes eller annen måte som kan gi reduserte kostnader på minimum 1,5 millioner kroner årlig fra 2011.

d) Dersom nærmere utredning skulle konkludere med at det ikke er mulig eller hensiktsmessig å gjennomføre slike kostnadsreduksjoner på disse områdene, bes rådmannen legge fram alternative innsparingstiltak av samme omfang.

2) Hvordan 50 millioner kroner til investeringer ved Landvik skole skal brukes, legges fram som en egen sak for kommunestyret, der kommunestyrets tidligere vedtak om å se utbygging av skolekapasitet i sentrum/nord-området i sammenheng også følges opp (jmf KS-vedtak 042/09). Investeringer ved Landvik skole gjennomføres uten rådmannens forutsetning om oppheving av avtalen med Imås IL om bygging av erstatningsbane når Landviktun bygges på grusbane ved Solvang.

3) Rådmannen bes i løpet av 1. kvartal 2010 legge fram en handlingsplan for redusert sykefravær i Grimstad kommune, med fokus på økt innsats i enhetene og mer samarbeid med NAV (jmf. KS-vedtak 117b/08)

4) Rådmannen bes vurdere opprettelse av et eget eiendomsselskap som kan forvalte og utvikle alle eller en del av kommunens eiendommer, havneeiendommer inkludert.

5) Rådmannen bes legge fram forslag til tiltak for å styrke den skolefaglige kompetansen i kommunens ledelse og sentrale administrasjon.

6) Det bevilges ikke penger i 2010 til komitéarbeid i forbindelse med utredning ny kirke eller kirkegård på Fevik. Tomteforslaget fra komiteén behandles på ordinært vis i kommuneplan-rulleringen. Utfallet av behandlingen avgjør videre arbeid i komiteén.

Ordfører Hans Antonsen (V) fremmet følgende tilleggsforslag:

Kommunestyret etablerer et utvalg som består av ordfører, varaordfører og representanter for alle partier som skal legge fram forslag til modernisering av politisk styringsstruktur. Utvalget skal legge fram forslag til tiltak som minimum kan redusere kostnadene med 75.000 kroner i 2010 og 150.000 kroner i helårsvirkning fra og med 2011.

Ved endring av utvalgsstruktur og -sammensetning skal det så langt det er mulig tas hensyn til den fordeling av verv som ble gjort mellom partiene ved konstituering i 2007.

Utvalget kan også ta opp andre spørsmål som gjelder gjennomføring av møtene, herunder møtetidspunkt.

Utvalget skal presentere sin innstilling for kommunestyremøtet 3. mai. Innstillingen behandles i kommunestyremøtet 31. mai og gjennomføres fra 01.08. 2010.

Brit Eskedal (AP) la på vegne av Arbeiderpartiet fram følgende alternative budsjettforslag:

ENDRINGER I FORHOLD TIL RÅDMANNENS FORSLAG TIL HANDLINGSPROGRAM

Driftsbudsjettet	2010	2011	2012	2013
Økte utgifter/ reduserte inntekter:				
200% stilling til dagsenter for lettere demente (halvårsvirkning i 2010)	500 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000
Øke jordmorstillingen fra 60% til 100%. Rådmannens forslag er fra 40% til 60%.	220 000	220 000	220 000	220 000
Sum økte utgifter/ reduserte inntekter	720 000	1 220 000	1 220 000	1 220 000
Inndekning:				
Reversere organisering av renholdstjenesten. Renholdere organisatorisk tilbake til enhetene; skoler, barnehager osv.	-1 000 000	-1 000 000	-1 000 000	-1 000 000
Reduserte kostnader sykefravær alle kommunens tjenesteenheter.	-1 000 000	-1 000 000	-1 000 000	-1 000 000
Reduserte kostnader konsulenttjeneste ved Forvaltningstjenesten (byggesak)	-100 000	-100 000	-100 000	-100 000
Reduserte kostnader konsulenttjeneste øvrige tjenesteenheter/områder i Teknisk sektor	-150 000	-150 000	-150 000	-150 000
Endringer i driftsbudsjettet som følge av at Landviktun ikke bygges, jfr. rådmannens budsjettnotat 4.	1 418 000	2 631 000	-4 462 000	-4 462 000
Økt utbytte fra Agder Energi AS	-400 000	-400 000	-400 000	-400 000
Bruk av fond/ avsetning til fond	512 000	-1 201 000	5 892 000	5 892 000
Sum inndekning	-720 000	-1 220 000	-1 220 000	-1 220 000
Sum nettvirkning endringer i driftsbudsjettet	0	0	0	0

Investeringsbudsjettet	2010	2011	2012	2013
Endringer:				
Landviktun				
Bortfall foreslåtte investeringer Landviktun (kommunal andel fratrukket statstilskudd 6,68 mill. i 2011)	-6 250 000	-17 320 000		
Sum endringer kommunal andel investeringer	-6 250 000	-17 320 000	0	0

Merknad:

Kommunens disposisjonsfond styrkes med kr. 11.095.000 i perioden selv om endringsforslaget gjør det nødvendig å

Bruke kr.1.201.000 fra fond i 2011.

UTREDNINGSFORSLAG fra Arbeiderpartiet.

- 1) Rådmannen bes reversere ordningen med renhold spesielt for skoler og barnehager slik at renholderne igjen sorterer under enhetslederne. Dette bør iverksettes umiddelbart.
- 2) Rådmannen bes iverksette tiltak for å få satt i gang dagsenter for lettere demente. Dette bør være på plass i løpet av første halvår 2010.
- 3) For å sikre framtidig utvidelse av Fevikun, bes rådmannen få på plass en avtale om kjøp av areal på naboeiendommen. Dette bør være på plass i løpet av 1. kvartal 2010.

Terje Stalleland (FRP) la på vegne av Fremskrittspartiet fram følgende alternative budsjettforslag:

Grimstad FrP er svært fornøyd med de største investeringsforslagene til rådmannen. Det legges opp til fornuftige utbygginger innenfor våre viktigste tjenesteområder. Selv om vi nok tror det kan være tilstrekkelig med noe mindre beløp, velger vi å la rådmannens forslag på de viktigste områdene stå.

Vi legger opp til en forbedret budsjettbalanse, og vil arbeide oss fortere ut av ROBEK-lista enn det rådmannen forutsetter. Vi tror det er fullt mulig å avskaffe eiendomsskatten raskt etter at vi er ute av ROBEK.

Utbyggingen på Landvik

Vi satser på full utbygging av Landvik skole med idrettshall. Bydelen vokser og det er på tide med et skikkelig løft. Det er gledelig at rådmannen gjentar vårt forslag fra fjorårets FrP-forslag. Det er en viktig satsing, og vi er bekymret for posisjonen (H, V, Sp og KrF) budsjettforslag, som til tross for en betydelig skatteøkning, ikke oppnår særlige satsinger. Og kun en minimal utbygging på Landvik.

Grimstad Fremskrittspartis endringsforslag:

Grimstad FrP er prinsipiell motstander av eiendomsskatt. Vi ser at den sosialistiske regjeringen over mange år gjør det stadig vanskeligere for vekstkommuner å få gode budsjetter i balanse uten bruk av eiendomsskatt. Vi innser at det kan bli svært vanskelig å fjerne eiendomsskatten helt i kommende handlingsplanperiode. For å klare det trengs det større strukturelle grep som det vil ta noen år og få effekt ut av. Hovedfokuset vårt i årets budsjettforhandling vil være å unngå økning av eiendomsskatten, samt en styrking av de viktigste tjenesteområdene vi mener kommunen må ta ansvar for.

Økte kostnader/reduerte inntekter

Eiendomsskatten

Vårt forslag går ut på å fryse eiendomsskatten på dagens nivå. For å fjerne den helt, trengs større strukturelle grep og/eller en endring av Statens rammeoverføringer til kommunene. Strukturelle grep tar gjerne flere år før de gir full effekt, og vi ser for oss at det treng lang tid på å endre f.eks skolestruktur. Slike endringer må være godt forankret i lokalmiljøene, og må skje med svært stor grad av forutsigbarhet. Men FrP erkjenner at det er store muligheter for innsparinger. Ideen om bruken av Groosevegen 36 til en stor ungdomsskole er fremdeles like god og aktuell. Ikke minst har konsulentrapporter pekt på de økonomiske innsparingsmulighetene. Videre mener vi det også pedagogisk vil bli en meget spennende løsning.

Sosialhjelp og eiendomsskatt - sammenhenger

Eiendomsskatten øker fattigdomsproblemene, og en økning vil bety at flere vil få problemer med å få endene til å møtes. De fleste som sliter med regningene, eier ikke sine egne boliger. De leier, og når utleier får økt sine kostnader, må leieprisen økes. Sannsynligheten for økte leiepriser er store når vi går inn i en tid med økte renter og ved at kommunen øker de kommunale avgiftene med 50 % og eiendomsskatten med 100 %. FrP vil ikke øke, og tror vi derfor kan spare en del på sosialbudsjettet ved at flere kan klare seg selv.

Styrking av undervisningen

I samtlige høringsuttalelser fra FAU-er, lærerkollegier og andre nært knyttet til skolen, pekes det på alvorlige mangler i forhold til lovpålagte oppgaver. Vi kan ikke si akkurat på detaljnivå hvordan en økning av budsjettet skal anvendes, og tror det er smart å bruke 2010 til en grundig analyse før budsjettene økes fra 2011. Vårt budsjettfremlegg innarbeider kr 2.000.000 i økte rammer for sektoren.

Styrking av rusomsorgen

Kommunen må etter vår mening ta et større ansvar for dette området. Vi har så mange ganger blitt fortalt at "systemet" ikke møter behovene til rusavhengige og deres pårørende. Vi mener videre at en styrking av dette arbeidet utelukkende må skje gjennom samarbeid og kjøp av tjenester fra privat og frivillig sektor. Dette er et så vanskelig arbeid at det trengs mer enn et kommunalt apparat tilgjengelig i kommunens arbeidstid. Aktuelle tilbydere av gode tilbud kan være kirken, Son, gårdsbruk, eller andre som har en 24 timers tilnærming til sitt virke. Det bør gjøres noe mer utredningsarbeid for å finne de smarteste måtene å få til resultater på, og legger derfor inn en økning fra 2011 på kr 2.000.000,-.

Styrking av ungdomsarbeidet

Dette vil være forebyggende i forhold til rusomsorgen, og andre reparasjonspregede tiltak som ofte kommer til en svært høy pris. Også på dette området er det vår overbevisning at pengene vil strekke lenger gjennom bidrag til private og frivillige tilbydere av tjenester og tilbud. For å finne de smarteste løsningene gjøres det litt utredningsarbeid før budsjettene styrkes med kr 2.000.000,- fra 2011. Vi ser det som naturlig at en god del av disse midlene tilfaller idrettslag og øvrig organisasjonsliv.

Styrking av eldreomsorgen

På dette området trengs det et betydelig strategisk utredningsarbeid, som påpekt i RO-rapporten, og gjentatte ganger fra FrP gjennom årene. Uansett, mener vi det vil være uunngåelig med økte budsjetter for dette tjenesteområdet, og legger inn kr 2.000.000,- ekstra fra 2011.

Påplussing kirkebudsjettet

Vi vil sikre at kirken kan opprettholde dagens nivå på diakonitjenester og ungdomsarbeid. Til det trengs det en tilleggsbevilgning på kr 250.000,- som legges inn fra 2010.

Inndekning

Salg av eiendommer/Ikke kjøp av eiendommer

Vi ønsker ikke å kjøpe Frivoll videregående skole, vi vil selge Fagskolen og en rekke mindre eiendommer som ikke har strategiske formål for kommunens kjernedrift som skal være helse- og omsorg og skole. Målet er en reduksjon av lånebehovet på kr 50 millioner i løpet av handlingsplanperioden.

Avvikling av tomte- og boligvirksomheten, og avvikle all tomteutvikling i kommunal regi

Det kan i løpet av handlingsperioden selges eiendommer for minst 40 millioner, som avhendes undervegs i perioden med ¼ hvert år. Det vil være markedet som skal avgjøre når salgene faktisk finner sted. De viktigste verdiene ligger i LIDL-tomta, Myråsen og enkelte andre tomter.

Privatisering av barnehager

Gjennom privatisering av barnehager, kan det realiseres salgsv verdier av bygningsmasse og tomter. Det vil også redusere kommunens FDV-kostnader og finanskostnader. Videre kan det forsvares en liten reduksjon i stykkprisfinansieringen, slik at vi samlet oppnår en årlig besparelse på kr 12.000.000,-. Dette er godt underbygget i Agdenda-rapporten.

Kulturskolen

Kulturskolen omorganiseres ved at budsjettet overføres skolene, og enhetsleder får ansvaret for tilbudet gjennom sine planer og budsjetter. Det vil gi en mer målrettet styring av tilbud, og muligheter for fremtidig god ressursutnyttelse. Vi legger opp til effektivisert drift over tid, samt noe økt brukerbetaling. Tiltaket vil også minske kommunens behov for arealer, og er således viktig for å kunne redusere lånebehovet gjennom eiendomssalg. Vi tror også tilbudet blir bedre i forhold til kundene. Og det må ikke glemmes at i rådmannens budsjettforslag ligger det inne en subsidiering av tilbudene på nesten kr 9.000,- per år per elev. Ufattelig mye høyere enn hva vi yter i tilskudd til det frivillige organisasjonslivet.

Kjøkkentjenesten

Det må startes opp et arbeid med formål å få kjøkkentjenesten i balanse i løpet av handlingsplanperioden. Det er nødvendig med en budsjettomlegging, der ”kundene” blir tildelt budsjettmidlene, og kjøkkentjenesten som en kommunal leverandør må legge sitt kostnadsnivå der det oppnås balanse. Vi tror dette er en tjeneste som med fordel kan konkurranseutsettes for å se om det er mulig å få ned kostnadsnivået. Vi legger opp til en besparelse allerede i 2010. Vi er usikre på hvor stort innsparingspotensialet er, men budsjetterer med en innsparing på kr 1.000.000,- årlig fra 2011.

Et annet viktig poeng for FrP er økt valgfrihet. På våre institusjoner bor det mange mennesker som har måltidene som dagens høydepunkter. Det vil her, som for alle andre, være ulike meninger om hva som er gode måltider og mindre gode måltider. Vi tror på at beboerne på institusjonene, de pårørende, eller institusjonens ledelse er de beste til å beslutte hvilken mat som ønskes.

FrP har ingen grunn til å kritisere kvaliteten på kjøkkentjenestens produksjon, men vi ønsker prinsipielt at den maten som serveres skal bestemmes av kunden og ikke leverandøren.

Administrativ innsparing

Vi mener det fortsatt ikke er tatt ut alle effektiviseringsgevinstene ved IKT-investeringer og ny administrativ struktur. Det er tidligere pekt på store innsparingspotensialer ved investeringene i IKT. Dette potensialet kan vi ikke se er tatt ut i rådmannens budsjettforelegg. Også ute på tjenestoområdene vil det være mulig å ta ut effekter, og totalt sett mener vi det er forsvarlig å kutte kr 4.000.000,- årlig gjennom enkle tilpasninger.

IKT-løsninger på anbud

Etter mange år med påpekninger fra FrP på de svake resultatene fra IKT-Agder og påpekninger av at det finnes mange andre leverandører, ser det ut til at vi kan få et flertall for tenke

annerledes. Vi tror det er mulig å spare store summer på ikt-løsninger ved å benytte de frie markedet. Vi kan få bedre og langt billigere løsninger. Vi budsjetterer med en innsparing på kr 1.000.000,- årlig.

Renhold

Vi tror det er mye å hente på konkurranseutsetting av renholdsoppdragene. Det er i dag flere store profesjonelle aktører som leverer svært bra tjenester. Slik arbeidsmarkedet ser ut til å utvikle seg, tror vi det er svært gunstig med en utlysning av disse oppdragene nå. Vi ser for oss at dette krever en del forberedelser, og ikke kan gi effekt før 2011, og legger inn 10 % reduksjon i kostnadene fra 2011 og ut handlingsplanperioden.

Turistkontoret avvikles som kommunal virksomhet

Turistkontoret avvikles, og erstattes med et tilskudd på kr 350.000,- årlig, og lyses ut for ekstern drift. Her kan vi tenke oss at bl.a. Grimstad min by kan være blant aktuelle drivere.

Kultur

Budsjettet reduseres med kr 2.000.000,- fra 2011. 1 million allerede i 2010. Vi ser for oss bemanningsreduksjon på kultursektoren, opphør av avtale om kortfilmfestivalen og avvikling av egenproduserte kulturaktiviteter som de viktigste elementene i besparelsene.

Havn

Skal opphøre som egen virksomhet. Gjestehavn, småbåthavner og annen aktivitet privatiseres så langt som mulig. Eiendommer selges. Eiendomssalgene er medregnet i tidligere kapittel om salg av eiendommer, og ligger også delvis inne i rådmannens budsjettframlegg.

OPS

Alle fremtidige investeringer skal i utgangspunktet løses gjennom private investeringer, der kommunen leier arealer.

Agder Teater

Grimstad FrP slutter seg til bekymringene fra Arendal kommune om fremtidig forpliktelse for driften av Agder Teater. Forpliktelsene Agder Teater tar på seg ved etableringen av Kilden i Kristiansand er enorme, og et potensielt tapssluk. Det kan se ut til at det blir betydelige økninger for kommunen, og vi mener derfor kommunen skal selge seg helt ut av teateret. Vi går nå inn i en hestekur for å bedre økonomien, og derfor må vi selge oss ut. Etter våre opplysninger vil det bli en 50% økt tilskuddsdel fra eierne i 2010, og deretter en dobling, jfr brev Arendal kommune har mottatt fra teateret. Etter Kilden er ferdig, er det høyst usikkert hva som vil kreves inn av eierne. Vi anser teateret som et regionalt ansvar, og kan ikke stå inne for kommunal medvirkning.

Sykefravær

FrP har en langt mer offensiv satsing på å få redusert sykefraværet. Det handler om holdninger, ledelse og å lage trivelige arbeidsplasser som gir arbeidsglede. Vi anser det som en ufattelig sløsing med ressurser at det hver dag er nesten 150 ansatte borte fra sitt arbeid. Det er på ingen måte akseptabelt, og vil aldri bli akseptert i en kommune som er FrP-styrt. Vi forventer en viss effekt over tid ettersom også andre partier har våknet litt i forhold til temaet.

ENDRINGER I FORHOLD TIL RÅDMANNENS FORSLAG TIL HANDLINGSPROGRAM (1.000 kr)				
Driftsbudsjettet	2010	2011	2012	2013
Økte utgifter/reduerte inntekter:				
Eiendomsskatten økes ikke	9 650 000	13 650 000	39 050 000	39 050 000
Styrke undervisning		2 000 000	2 000 000	2 000 000
Styrke rusomsorgen		2 000 000	2 000 000	2 000 000
Styrke eldreomsorgen		2 000 000	2 000 000	2 000 000
Styrke ungdomsarbeidet		2 000 000	2 000 000	2 000 000
Kirkebudsjettet - netto styrking	250 000	250 000	250 000	250 000
Sum økte utgifter/reduerte inntekter	9 900 000	21 900 000	47 300 000	47 300 000
Inndekning:				
Kultur (bl.a Kortfilmfestivalen)	-1 000 000	-2 000 000	-2 000 000	-2 000 000
Turistkontoret avvikles som kommunal virksomhet	-200 000	-850 000	-850 000	-850 000
Privatisering av barnehager (reduert stykkpris)	-1 000 000	-5 000 000	-12 000 000	-12 000 000
Administrativ innsparing etter IKT-investeringer	-1 000 000	-4 000 000	-4 000 000	-4 000 000
Konkurransetsetting/ innsparing (10%) i renhold	-500 000	-1 500 000	-1 500 000	-1 500 000
Innsparing i Kjøkkentjenesten	-500 000	-1 000 000	-1 000 000	-1 000 000
Sparte renter og avdrag (sum 8,5%) pga. reduserte investeringer (halvårseffekt 1. Investeringsår)	-2 000 000	-5 400 000	-8 650 000	-9 800 000
Reduserte FDV-utgifter Fagskolen og solgte eiendommer	-1 000 000	-1 500 000	-3 500 000	-4 000 000
IKT-løsninger på anbud/reforhandling av drift		-1 000 000	-1 000 000	-1 000 000
Kulturskolen omorganiseres, økt brukerbetaling og effektivisering	-400 000	-800 000	-1 000 000	-1 000 000
Reduksjon administrasjon (havnearbeid, tomtearbeid, teknisk i forhold til barnehager osv)	-2 000 000	-3 000 000	-3 000 000	-3 000 000
Effekt sykefravær	-1 000 000	-1 000 000	-1 500 000	-2 000 000
Reduserte sosialkostnader som følge av lavere eiendomsskatt			-500 000	-500 000
Selge ut av Agder Teater	-750 000	-1 500 000	-1 500 000	-1 500 000
Redusert økt overføring boveileder-tjenesten			-4 000 000	-5 500 000
Ikke retaksering eiendomsskatt		-2 500 000		
Sum inndekning	-11 350 000	-31 050 000	-46 000 000	-49 650 000
Til disposisjonsfond (-) eller dekkes fra disposisjonsfond(+)	-1 450 000	-9 150 000	1 300 000	-2 350 000
Investeringsbudsjettet	2010	2011	2012	2013
Endringer:				
Ikke kjøp av Frivoll videregående	10 000 000			
Salg av Fagskolen	15 000 000			
Salg av tomter (Myråsen, Eide, LIDL etc)	10 000 000	10 000 000	10 000 000	10 000 000
Salg av andre eiendommer(f.eks Havneeiendommer)		25 000 000		
Sum endringer kommunal andel investeringer	35 000 000	35 000 000	10 000 000	10 000 000

-11 650 000

90 000 000

Inger Sofie Jahr (SV) fremmet følgende tilleggsforslag:

Kommunestyret ber administrasjonen gjøre beregninger for hva 25 friplasser på skolenes SFO vil koste. Ordningen tenkes administrert gjennom sosialkontor eller barneverntjenesten.

Odd Bjørn Ness (V) fremmet følgende to tilleggsforslag:

Tilleggsforslag 1:

Senest i forbindelse med framlegning av regnskapsrapport for 1. kvartal 2010, bes rådmannen gjennomføre en fullstendig gjennomgang av budsjett for 2010, og foreslå eventuelle budsjettreguleringer med hensyn på å sikre og bedre kommunens økonomiske stilling.

Inntil denne gjennomgangen er behandlet av kommunestyret, understreker kommunestyret at økonomiforvaltningen skal skje i samsvar med kommunelovens paragraf 47 som fastslår at kommunestyrets bevilgninger i årsbudsjettet er bindende for underordnede organer, at endringer som har betydning for inntekter og utgifter budsjettet bygger på skal meldes til kommunestyret, og at kommunestyret så skal foreta endringer i budsjettet.

Unntatt fra dette er bare utbetalinger som kommunen er rettslig forpliktet til å foreta. Straks rådmannen blir klar over at bevilgningene ikke er tilstrekkelig til å dekke rettslige forpliktelser, skal kommunestyrets informeres om dette med tilhørende forslag til inndekking.

Alle endringer av enhetenes netto budsjetttramme og endringer mellom enhetene skal vedtas av kommunestyret. I tilfeller der budsjettreguleringer ikke kan vente til neste kommunestyremøte, kan plan- og økonomiutvalget når det er nødvendig vedta endringene på vegne av kommunestyret. I slike tilfeller skal kommunestyret orienteres i første kommunestyremøte etter budsjettreguleringen.

Rådmannen skal som hovedregel ikke fremlegge forslag til nye tiltak som øker kommunens nettoutgifter utenfor den årlige budsjettbehandling. Ser rådmannen seg likevel nødt til å fremme slike forslag, skal normalt andre driftsutgifter foreslås redusert tilsvarende.

Tilleggsforslag 2:

Rådmannen bes utarbeide nytt økonomireglement, finansreglement, delegasjonsreglement og innkjøpsreglement snarest mulig i 2010.

VOTERING:

Budsjettforslaget til Arbeiderpartiet ble forkastet med 27 mot 7 stemmer.

Budsjettforslaget til Fremskrittspartiets ble forkastet med 26 mot 8 stemmer.

Felles budsjettforslag fra Høyre, Venstre, Kristelig Folkeparti og Senterpartiet ble vedtatt med 19 mot 15 stemmer.

Plan- og økonomiutvalgets innstilling, pkt. 1 - 10 ble stemt over samtidig og ble enstemmig vedtatt med de endringer som fikk flertall foran.

Tekstforslagene fra Plan- og økonomiutvalgets innstilling ble:

- pkt. 1 vedtatt med 27 mot 7 stemmer med de endringer som ble gjort i pkt. 1a
- pkt. 2 første del enstemmig vedtatt. Tillegg til pkt. 2 om erstatningsbane for Imås ble vedtatt med 27 mot 7 stemmer
- pkt. 3 enstemmig vedtatt
- pkt. 4 vedtatt med 29 mot 5 stemmer
- pkt. 5 enstemmig vedtatt
- pkt. 6 enstemmig vedtatt

- pkt. 7 enstemmig vedtatt
- pkt. 8 enstemmig vedtatt
- pkt. 9 enstemmig vedtatt

Arbeiderpartiets tekstforslag ble:

- pkt. 1 forkastet med 27 mot 7 stemmer
- pkt. 2 forkastet med 27 mot 7 stemmer
- pkt. 3 forkastet med 17 mot 17 stemmer (ordførers dobbeltstemme)

Ordfører Hans Antonsens tilleggsforslag ble vedtatt med 32 mot 2 stemmer.

Inger Sofie Jahrs tilleggsforslag ble forkastet med 27 mot 7 stemmer.

Odd Bjørn Ness' tilleggsforslag 1 ble vedtatt med 31 mot 3 stemmer

Odd Bjørn Ness' tilleggsforslag 2 ble vedtatt med 33 mot 1 stemme

KS-108/09 VEDTAK:

1. SKATTØRE 2010

Kommunestyret vedtar maksimalt skattøre (Stortingets vedtak i desember 2009).

2. EIENDOMSSKATT 2010

a) Kommunestyret vedtar å sette skattesatsen for eiendomsskatt til:

- 6‰ for boliger og fritidseiendommer av takstverdien i 2010.
- 7‰ for verker og bruk og næringseiendommer av takstverdien i 2010.

b) Kommunestyret vedtar at grunnlaget for beregning av eiendomsskatten settes til 60% av takstverdien for den enkelte eiendom.

3. INNDEKKING AV MERFORBRUK I REGNSKAP 2008

a) Kommunestyret vedtar følgende plan for inndekking av merforbruk - kr. 27.402.651,05 (eksklusive VARF) - i regnskap 2008:

- Kr. 12.000.000,00 dekkes av disposisjonsfond i 2009
- Kr 4.403.000,- dekkes i budsjett 2010
- Kr 10.999.651,05 dekkes i budsjett 2011

Dersom kommunens regnskapsresultater for årene 2009-2011 åpner for inndekking av merforbruket raskere enn ovennevnte plan, skal rådmannen prioritere en slik inndekking og fremme sak til kommunestyret.

b) Kommunestyret vedtar følgende plan for inndekking av merforbruk – kr. 12.257.318,95 i VARF – i regnskap 2008:

- I henhold til egen sak tidligere behandlet av kommunestyret (K-sak 059/09), dekkes merforbruket inn innen utgangen av 2010. Merforbruket dekkes inn gjennom endring/ økning av kommunale avgifter og det vises til punktene 4. a) til og med 4. g) nedenfor. I tillegg endringer i kommunale avgifter gjort gjeldende for 2009 beskrevet i K-sak 059/09.

4. BETALING FOR KJØP AV KOMMUNALE VARER OG TJENESTER FRA 1. JANUAR 2010

a) Prisen for kjøp av kommunale varer og tjenester i 2010 øker med 3,5% dersom annet ikke framkommer av budsjettforslaget.

b) Gebyr for vann økes med 52 %.

- c) Gebyr for avløp økes med 35 %.
- d) Tilknytningsavgiften for vann og avløp endres ikke.
- e) Renovasjonsavgiften økes med 25%.
- f) Avgiften for slamreovering (tømming av septiktanker og behandling av septikslam) økes med 10%.
- g) Feieravgiften reduseres med 40% .
- h) Maksimalpris for foreldrebetaling i kommunale og private barnehageplasser fastsettes i forhold til statens regelverk for maksimalpriser. Betalingssetningene i 2010 blir som i 2009 og iht. tabell side 19 i budsjettforslaget.
- i) Foreldrebetaling SFO:
 - Satsen for korttid/halvdagsplass økes fra kr. 1.239,- til kr. 1.283,- pr. mnd. Oppholdstiden for korttid/halvdagsplass gjelder for 0 – 11 timer pr. uke. Betalingen følger skoleåret, dvs. for 10 mnd. pr. år
 - Satsen for heltid/heldagsplass økes fra kr. 1.862,- til kr. 2.090,- pr. mnd. Oppholdstiden for heltid/heldagsplass gjelder for 12 timer eller mer pr. uke. Betalingen følger skoleåret, dvs. for 10 mnd. pr. år
- j) Satsen Husleie i kommunale boliger. For eksisterende leieavtaler økes husleien i samsvar med konsumprisindeksen, jfr. husleieloven. For nye leieavtaler iht. satsreglement.
- k) Festeavgiften pr. gravsted for kirkegårdene økes fra kr 125,- til kr 150,- pr år.
- l) Brukerbetaling kulturskolen økes fra kr. 1.400,- til kr. 1.700,- pr. halvår.

5. INVESTERINGER I 2010 SOM DET DELEGERES TIL TEKNISK UTVALG Å VIDEREFORDELE PÅ PROSJEKT

- a) Det bevilges 1,4 mill kr til sanitærbygg 1000-års stedet.
- b) Det bevilges 1,0 mill kr til sanitærbygg friområde ”Store-Groos”.
- c) Det bevilges 1,0 mill kr til opprusting kommunale lekeplasser.
- d) Det bevilges 10,45 mill kr til handlingsprogram for vann.
- e) Det bevilges 7,25 mill kr til handlingsprogram for avløp.

6. INVESTERINGER I 2010 SOM DET DELEGERES TIL RÅDMANNEN Å VIDEREFORDELE PÅ PROSJEKT

- a) Det bevilges 1,65 mill kr til egenkapitalinnskudd KLP.
- b) Det bevilges 6,25 mill kr til Landviktun - 16 omsorgsboliger.
- c) Det bevilges 14,0 mill kr til 6 nye omsorgsboliger PU/multifunksjonshemmede v/Landviktun.
- d) Det bevilges 5,5 mill kr til 3 nye tilrettelagte ungdomsboliger Myråsen.
- e) Det bevilges 19,0 mill kr til utendørs idrettsanlegg – Levermyr – garderobe m.m.
- f) Det bevilges 20,0 mill kr til økt skolekapasitet ny Fevik skole.
- g) Det bevilges 20,0 mill kr til økt skolekapasitet Landvik.
- h) Det bevilges 2,5 mill kr til delvis opprusting/rehab. Fjære barnetrinn.
- i) Det bevilges 5,45 mill kr til opprusting/rehab. nåværende bibliotek.
- j) Det bevilges 3,0 mill kr til opprusting/rehab. kulturhuset
- k) Det bevilges 13,0 mill kr til opprusting/rehab. Langemyr skole under forutsetning av at de øvrige eierkommunene deltar med sin forholdsmessige andel.
- l) Det bevilges 5,0 mill kr til infrastruktur i bysentrum.
- m) Det bevilges 0,5 mill kr til handlingsprogram kirkebygg og kirkegårder.

7. FINANSIERING AV INVESTERINGER

Investeringsprogram i henhold til pkt 5 og 6 finansieres med lån, egenkapital og tilskudd i samsvar med budsjettforslaget.

8. STARTLÅN I HUSBANKEN I 2010

Det tas opp inntil 20 mill kr i startlån i Husbanken til videre utlån til enkeltpersoner.

9. ÅRSBUDSJETT 2010

Kommunestyret vedtar årsbudsjett 2010 som foreslått av rådmannen i budsjettforslag av 09.11.09, med de endringer som framkommer under kommunestyrets behandling.

10. HANDLINGSPROGRAM 2010 – 2013

Kommunestyret vedtar Handlingsprogram 2010-2013 som foreslått av rådmannen i budsjettforslag av 09.11.09, med de endringer som framkommer under kommunestyrets behandling. Handlingsprogrammet skal være retningsgivende for planlegging, oppgaver og tjenester i perioden.

11. ENDRINGER I PLAN- OG ØKONOMIUTVALGET OG KOMMUNESTYRET

TALLBUDSJETT:

Tekst	2010	2011	2012	2013
Økte utgifter/reduerte inntekter:				
Hele kommunen				
Rest 2008-underskudd dekkes inn i 2010 og 2011 med 4,403 mill i 2010 og 11 i 2011 (2011 er 11,0-5,517 som allerede ligger inne). Økt utgift 2010 og 2011, redusert utgift i 2012:	4 403	5 483	-9 886	
Eiendomsskatt: Av hensyn til den økonomiske omstillingen som er nødvendig for å gjenopprette kommunens handlefrihet, aksepteres rådmannens forslag til økt bruk av eiendomsskatt i 2010 og 2011 (hhv 6 og 7 promille, dagens takstgrunnlag, som er beregnet til å gi hhv 30,6 og 34 mill i eiendomsskatt). Rådmannens forslag til videre økning til 60 millioner i 2012 og 2013 forkastes . I 2012 økes eiendomsskatten moderat (gjennom påslag i takst og/eller endret bunnfradrag), og nedtrappingen starter i 2013 (i første omgang tilbake til 2011-nivå). En del av inntektsøkningen forutsettes å komme ved at det blir flere eiendommer som betaler eiendomsskatt (jmf. Opprydningsprosjektet for innkrevning av kommunale avgifter og eiendomsskatt).			20 000	25 000
Helse- og sosialektoren				
Ingen nye tiltak foreslås				
Kultur- og oppvekstsektoren				
Ingen nye tiltak foreslås				
Teknisk sektor				
Ingen nye tiltak foreslås				
Fellesområdet og støttefunksjonene				
Ingen nye tiltak foreslås				
Kirkesektoren				
Ingen nye tiltak foreslås				
Investeringer – konsekvenser for drift				
Ingen nye investeringer foreslås				
Sum økte utgifter/reduerte inntekter	4 403	5 483	10 114	25 000
Inndekning:				
Hele kommunen				

Ikke nødvendig å retaksere alle eiendommer med opplegget for eiendomsskatt skissert ovenfor, <i>reduisert utgift</i>		2 500		
Kostnadsreduksjon i renholdstjenesten, gjennom konkurranseutsetting av resterende kommunal virksomhet (noe er k-utsatt i dag) eller på annet vis (rådmannen vurderer og legger fram sak -se eget vedtaksforslag), <i>reduisert utgift</i>	500	1 500	1 500	1 500
Moderat anslått nettoeffekt av intensivert arbeid mot sykefravær i samarbeid med NAV, gjennom reduksjon av enhetenes budsjett for vikarbruk i siste del av året (se eget vedtak), <i>reduisert utgift</i>	1 000	1 000	1 000	1 000
Pga generelt arbeidsintensive tjenester, settes generell prisøkning lik forventet årslønnsvekst (3,5%) istf generell forventet prisutvikling (2,4%), <i>økt inntekt</i>	100	100	100	100
Helse- og sosialsektoren				
Ny stilling som ergoterapeut besettes først fra 2011, <i>reduisert utgift</i>	470			
20% økt jordmorressurs gjennomføres først fra 2011, <i>reduisert utgift</i>	110			
Midler til fagutviklingsarbeid Hjemmetjenesten og Fevik-tun reduseres fra foreslåtte 2x125 til 2x75, <i>reduisert utgift</i>	100	100	100	100
Kjøkkentjenesten får kompensert del (100)av forventet prisvekst landbruksvarer, ikke hele (160), <i>reduisert utgift</i>	60	60	60	60
Del (500) av utgift til nytt tilbud (2000)til to brukere innen rus/psykisk helse dekkes av eksisterende rammer og/eller ses i sammenheng med eksternt finansierte prosjekter, <i>reduisert utgift</i>	500	500	500	500
Stans i årsverksvekst boveiledertjenesten. Økning i antall årsverk boveiledertjenesten fra 2010 (9,5 årsverk) reverseres fra 2012 (halvparten) og i 2013 (hele) etter helhetlig gjennomgang av tjenesten (se eget forslagt til vedtak), <i>reduisert utgift</i>			2375	4750
Kultur- og oppvekstsektoren				
Barnehagedriften effektiviseres ved at de største og bygningsmessig mest moderne barnehagene (Tønnevoldskogen, Hausland og Eide) beholdes i kommunal eie og drift, mens de to minste (Storgata og Grimstad) tilbys overdratt til de ansatte eller søkes solgt til private drivere, gjerne ideelle foreninger. Hvis dette ikke lykkes, vurderes sammenslåing av disse barnehagene. Rådmannen legger fram en egen sak om dette. <i>Redusert utgift – reduksjonen blir etterhvert større når endringer i kommunale barnehager gir utslag for overføringer til private barnehager i kommunen.(Tekst endret til 17.12.09), beløpet økt noe første år</i>	500	2000	4000	7000
Økt brukerbetaling kulturskolen (satsene øker fra 1400 til 1700 pr halvår), <i>økt inntekt</i>	200	200	200	200
Heldagsplass SFO øker fra 2050 til 2090 kr/mnd, <i>økt inntekt</i>	200	200	200	200
Stilling som kulturrådgiver holdes ledig i 2010, <i>reduisert utgift</i>	530			

Økt stilling som barnas representant fra 20 til 30% dekkes innenfor eksisterende rammer, <i>redusert utgift</i>	80	80	80	80
Teknisk sektor				
Tid for avgiftsbelagt parkering på lørdager utvides fra kl. 14 til kl 15. Parkering på Torvet skal ha første halvtime gratis, det forutsettes at det investeres i automat med kortbetaling eller annet system som gjør dette mulig, <i>økt inntekt</i>	50	50	50	50
Fellesområdet og støttefunksjonene				
Godtgjørelse til folkevalgte (lønn ordfører/vararordfører, gruppeledertillegg og all møtegodtgjørelse) fryses på 2009-nivå for årene 2010-13, <i>redusert utgift Tekst endret/tiltak forlenget til 17.12.09</i>	100	100	100	100
Disposisjonskonti for kommunestyret, PØ og ordfører reduseres fra samlet ca 370 til 200.000, <i>redusert utgift</i>	170	170	170	170
Ny prosjektmillion for utvikling av Campus Grimstad og havneområdet reduseres til 700.000 eller delfinansieres av eksisterende rammer, <i>redusert utgift</i>	300			
En av vakante stillinger i stabs- og støttefunksjoner holdes ledig i 2010, <i>redusert utgift Beløp økt til 17.12.09</i>	650			
Investeringsendringer – konsekvenser for drift				
Skoleinvesteringer Landvik, evt også ellers i sentrum/nord-området, reduseres fra 80 til 50 mill (-20 i 2011 og -10 i 2012). Investeringen finansieres ved at 40 millioner av gjenværende midler fra salg av aksjer i Agder Energi flyttes fra bibliotekprosjektet til dette skoleprosjektet, <i>redusert utgift</i>	0	3504	5111	5794
IKT-investeringer i 2011 dekkes også av ubenyttede midler fra 2008 (2,7 mill tilgjengelig - 1 mill benyttes her), <i>redusert utgift i 2012 og 13</i>		129	82	77
Tidligere Frivoll videregående skole kjøpes ikke nå (avventer avklaring Dømmesmoen, <i>redusert utgift</i>		825	808	790
<i>Teknisk endring:</i> Landviktun beregnet etter gammel modell i rådmannens budsjettforslag, driftskonsekvens av ny pris med 16 enheter	-160	-67	721	713
<i>Teknisk endring:</i> 6 boliger for PU/multifunksjonshemmede beregnet etter gammel modell i rådmannens budsjettforslag, driftskonsekvens av ny pris		40	79	79
Parkeringsanlegg i fjell avventer samlede planer for havneområdet og utsettes til 2014. Bevilget aksjekapital tilbakeføres til parkeringsfond og investeringsfond. Bare første del (5 mill i 2011) av infrastrukturiltak i sentrum beholdes, rest (netto ca 10 mill tas ut av HP-perioden (avventer parkeringsanlegget)).	0	665	24	1228

Bibliotekprosjektet på rutebilstasjonen beholdes som skissert med utsatt byggestart til 2012, men søkes gjennomført med redusert kostnad ved at deler av biblioteket bruker eksisterende bygg og/eller at prosjektet gjennomføres som offentlig-privat samarbeid. Antar redusert restkostnad med en 1/3, ca 30 millioner kroner i 2013. Grunnen til at kostnadene likevel øker, sammenlignet med et dyrere prosjekt i rådmannens forslag, er at bibliotekprosjektet må i større grad lånefinansieres når 40 mill av gjenværende AE-midler er flyttet herfra til finansiering av skoleinvesteringene nevnt ovenfor, <i>økt utgift</i>					-58	-1171
Kommunalt bidrag til kirkeorgler i Landvik og Fjære kirker utsettes til etter 2013	-160	247	242			236
Sum inndekning	5 300	13 903	17 444			23 556

UTREDNINGSOPPDRAK:

1. Rådmannen bes utrede nærmere hvordan kostnadsreduksjon kan oppnås på følgende områder:
 - a) Mer effektiv kommunal barnehagedrift, ved at de minste (Storgata og Grimstad) tilbys overdratt til de ansatte eller selges til private eiere, gjerne ideelle foreninger. Lykkes ikke dette, kan sammenslåing vurderes. Øvrige kommunale barnehager (Hausland, Tønnevoldskogen, Eide) skal beholdes og driften innrettes så effektivt som mulig innenfor kommunens forpliktelser. Innsparingskravet utover rådmannens forslag er minimum 0.5 millioner kroner fra 2010, økende til minimum 7 millioner kroner i 2013
 - b) Bedre drift innenfor tjenestene som i dag er samlet i boveiledertjenesten, ved at alle sider ved organisering, ledelse, kompetanse, samarbeid med nabokommuner og andre offentlige instanser vurderes. Innsparingskravet er minimum at den foreslåtte økningen med 9,5 årsverk er reversert innen 2013
 - c) Kostnadsreduksjon innen renholdstjenesten, ved at gjenværende virksomhet i kommunal regi konkurranseutsettes eller annen måte som gi reduserte kostnader på minimum 1,5 millioner kroner årlig fra 2011
 - d) Dersom nærmere utredning skulle konkludere med at det ikke er mulig eller hensiktsmessig å gjennomføre slike kostnadsreduksjoner på disse områdene, bes rådmannen legge fram alternative innsparingstiltak av samme omfang
2. Hvordan 50 millioner kroner til investeringer ved Landvik skole skal brukes, legges fram som en egen sak for kommunestyret, der kommunestyrets tidligere vedtak om å se utbygging av skolekapasitet i sentrum/nord-området i sammenheng også følges opp (jmf KS-vedtak 042/09). Investeringer til Landvik skole gjennomføres uten rådmannens forutsetning om oppheving av avtalen med Imås IL om bygging av erstatningsbane når Landvik-tun bygges på grusbanene ved Solvang.
3. Rådmannen bes i løpet av 1. kvartal 2010 legge fram en handlingsplan for redusert sykefravær i Grimstad kommune, med fokus på økt innsats i enhetene og mer samarbeid med NAV (jmf. KS-vedtak 117b/08)
4. Rådmannen bes vurdere opprettelse av et eget eiendomsselskap som kan forvalte og utvikle alle eller en del av kommunens eiendommer, havneeiendommer inkludert.
5. Rådmannen bes legge fram forslag til tiltak for å styrke den skolefaglige kompetansen i kommunens ledelse og sentrale administrasjon.
6. Det bevilges ikke penger i 2010 til komitéarbeid i forbindelse med utredning ny kirke eller kirkegård på Fevik. Tomteforslaget fra komiteén behandles på ordinært vis i kommunepan-rulleringen. Utfallet av behandlingen avgjør videre arbeid i komiteen.
7. Det er foreslått betydelige økning av eiendomsskatten. Investeringene/saneringene innenfor VARF området må derfor reduseres i denne perioden. De kommunale avgiftene må

senkes slik at de blir liggende på et vesentlig lavere nivå enn i dag. Når budsjett/handlingsprogram er vedtatt forutsettes det at reviderte handlingsplaner for VARF området legges til politisk behandling.

8. I Grimstad kommune er det en målsetting at deltidsansatte har rett til å øke stillingsbrøken sin til heltidsstillinger. Kommunestyret ber om egen sak med oversikt over omfanget av deltidsstillinger, og forslag til tiltak for å gi alle som ønsker det heltidsstillinger eller større stillingsbrøker.
9. I forbindelse av mottak av flyktninger i 2010, ber kommunestyret om at administrasjonen vurderer om noe av tilskuddet til bosetting av flyktninger kan brukes til å øke stillinga som jordmor i kommunen.
10. Kommunestyret etablerer et utvalg som består av ordfører, varaordfører og representanter for alle partier som skal legge fram forslag til modernisering av politisk styringsstruktur. Utvalget skal legge fram forslag til tiltak som minimum kan redusere kostnadene med 75.000 kroner i 2010 og 150.000 kroner i helårsvirkning fra og med 2011. Ved endring av utvalgsstruktur og -sammensetning skal det så langt det er mulig tas hensyn til den fordeling av verv som ble gjort mellom partiene ved konstitueringen i 2007. Utvalget kan også ta opp andre spørsmål som gjelder gjennomføring av møtene, herunder møtetidspunkt. Utvalget skal presentere sin innstilling for kommunestyremøtet 3. mai. Innstillingen behandles i kommunestyremøtet 31. mai og gjennomføres fra 01.08. 2010.
11. Senest i forbindelse med framlegging av regnskapsrapport for 1. kvartal 2010, bes rådmannen gjennomføre en fullstendig gjennomgang av budsjett for 2010, og foreslå eventuelle budsjettreguleringer med hensyn på å sikre og bedre kommunens økonomiske stilling. Inntil denne gjennomgangen er behandlet av kommunestyret, understreker kommunestyret at økonomiforvaltningen skal skje i samsvar med kommunelovens paragraf 47 som fastslår at kommunestyrets bevilgninger i årsbudsjettet er bindende for underordnede organer, at endringer som har betydning for inntekter og utgifter budsjettet bygger på skal meldes til kommunestyret, og at kommunestyret så skal foreta endringer i budsjettet. Unntatt fra dette er bare utbetalinger som kommunen er rettslig forpliktet til å foreta. Straks rådmannen blir klar over at bevilgningene ikke er tilstrekkelig til å dekke rettslige forpliktelser, skal kommunestyrets informeres om dette med tilhørende forslag til inndekking. Alle endringer av enhetenes netto budsjetttramme og endringer mellom enhetene skal vedtas av kommunestyret. I tilfeller der budsjettreguleringer ikke kan vente til neste kommunestyremøte, kan plan- og økonomiutvalget når det er nødvendig vedta endringene på vegne av kommunestyret. I slike tilfeller skal kommunestyret orienteres i første kommunestyremøte etter budsjettreguleringen. Rådmannen skal som hovedregel ikke fremlegge forslag til nye tiltak som øker kommunens nettoutgifter utenfor den årlige budsjettbehandling. Ser rådmannen seg likevel nødt til å fremme slike forslag, skal normalt andre driftsutgifter foreslås redusert tilsvarende.
12. Rådmannen bes utarbeide nytt økonomireglement, finansreglement, delegasjonsreglement og innkjøpsreglement snarest mulig i 2010.